Nr. 13. Niedziela, dnia 17 Stycznia 1932 roku. Cena 10 gr. Rok XXVII.

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY i LITERACKI.

Kupujmy u tych, którzy u nas kupują!...

Jednem z najpopularniejszych obecnie haseł gospodarczych jest „kupować u tych, którzy u nas kupują", teoretycznie uzasadniane m. in. także przez ekonomistów angielskich, którzy utrzymują, że skoro np. Polska ma z Anglją czynny bilans handlowy, słusznem jest by polscy odbiorcy kupowali maszyny raczej w Anglji, niż np. w Niemczech, z któremi Polska ma bierny bilans handlowy. Tak stosowana zasada wzajemności wymiany towarów między państwami — doprowadziłby miała do równowagi bilansów handlowych w świecie, pozwoliłaby zniżać barjery celne bez obawy o ujemny bilans handlowy i tem samem uśmierzyćby miała „wielką wojnę celną", srożącą się na świecie i będącą jedną z przyczyn kryzysu światowego.

Nie można zaprzeczyć pewnej słuszności tym dowodzeniom, **jednak nie należy zapominać o fakcie, że czynny bilans handlowy dla wielu państw, np. dla Polski równoważyć musi bierny bilans płatniczy, państwa zaś będące wierzycielami innych państw mogą sobie pozwolić na bierny bilans handlowy wobec aktywności płatniczego.** Pozatem pewne ułatwienia np. przywozu do Polski maszyn z Anglji zamiast z Niemiec może być słusznem, ale momentem decydującym i zdrowym gospodarczo musi być jednak cena towaru. Również może się zdarzyć, że dane państwo niewiele od drugiego potrzebuje, będąc równocześnie dla niego głównem i najtańszem źródłem jakiegoś surowca czy fabrykatu. To też trudno nie dojść do przekonania, że jednak szersze stosowanie zasady kupowania u tych, którzy u nas kupują, sprzecznej z zasadą wolnego handlu — musi doprowadzić do sztucznego, a więc niezdrowego układu sił gospodarczych.

Można być jednak zwolennikiem lub przeciwnikiem regulowania handlu zagranicznego na zasadzie zrównoważonych bilansów z poszczególnemi państwami— faktem jest jednak, że zasada ta jest w pośpiesznem tempie wprowadzana w życie przez szereg państw, z któremi Polska utrzymuje bliskie stosunki handlowe. Dla bilansu handlowego Polski inowacja ta kryje wielkie niebezpieczeństwo, zasługuje zatem na baczną uwagę. Regulowanie takie da się przeprowadzić w pełni jedynie przy cłach preferencyjnych, a więc po odrzuceniu dotychczas przewaźnie stosowanych klauzul największego uprzywilejowania. Cła preferencyjne jawne lub ukryte, są wprowadzane od szeregu miesięcy przez szereg państw bez pytania o zgodę kontrahentów, korzystających z klauzuli największego uprzywilejowania. W stosunku do Polski w ostatnich dniach szereg utrudnień eksportowych wprowadziły: Czechy, Austrja, Węgry i Łotwa, pozatem w Anglji coraz częściej pojawiają się głosy ekonomistów wskazujących Polskę, jako wielkiego importera do Anglji, kupującego równocześnie niewiele.

Na rynek angielski Polska w czasie 3 kwartałów r. ub. wywiozła towarów za 247 milj. zł., głównie produktów spożywczych i drzewa, przywiozła równocześnie towarów z Anglji zaledwie za 80 milj. głównie wyrobów włóknistych, metalowych, maszyn i gumelastyki. Z pośród państw, w których hasło równoważenia bilansów handlowych jest energicznie wprowadzane w życie, **w rachubę wchodzą przedewszystkiem Austrja, Czechosłowacja i Łotwa, przyczem w ciągu 3 kwartałów r. b. Polska z pierwszą miała poważne czynne saldo bilansu handlowego w wysokości 74 milj. zł., z drugą 27 milj., do Łotwy zaś w tym samym czasie wywieźliśmy towarów za 24 milj. zł., przywieźliśmy za 2 i pół milj.** Pozatem w okresie 3 kwartałów r. ub. mamy z ważniejszemi dla nas gospodarczo państwami europejskiemi następujące dodatnie salda: **z Z. S. R. R. 89 milj. zł., z Danją 45, ze Szwecją 43, z Rumunją 15, Węgrami 14, Holandją 13 i t. d. Z Niemcami, Włochami, Szwajcarją i Grecją mamy bilans bierny, z resztą państw europejskich, a przedewszystkiem z Francją i Portugalją mniej więcej wyrównany.**

Z państwami europejskiemi zatem mamy w bież roku, podobnie zresztą jak w poprzednim, czynny bilans handlowy, w razie więc coraz szerszego stosowania polityki wyrównanych bilansów, Polska na rynkach europejskich może ponieść wielkie straty. Rekompensat można szukać głównie w państwach pozaeuropejskich, z któremi Polska ma wybitnie bierny bilans handlowy. Tu otwiera się wdzięczne pole dla polskich eksporterów prywatnych oraz dla akcji Instytutu Eksportowego. **Indje Brytyjskie w ciągu 7 miesięcy r. ub. odebrały od nas towarów za 3 i pół milj., drugi zaś wielki kraj wchodzący w skład dominjów angielskich — Australja — sprzedała nam towarów za 24 i pół milj., kupiła równocześnie za niespełna 100 tysięcy(!).** Gdyby kiedyś Anglja chciała ograniczyć import z Polski, być może, że zagrożenie wstrzymania do Polski importu z jej dominjów skłoniłoby ją do ustępstw.

Z Afryką oraz Ameryką środkową handel Polski jest wybitnie bierny, lecz równocześnie znikomy. Są to przez nas prawie niewyzyskane rynki pomimo znacznej ich pojemności dla tanich wyrobów przemysłowych. Ameryka południowa w ciągu 7 mies. ub. r. przywiozła z Polski za niespełna 5 milj. zł., wywiozła za 37 milj. Jest to zatem również rynek wybitnie bierny i niewyzyskany, mimo, iż dzięki licznym kolonjom polskim w Argentynie i Brazylji łatwo możnaby stworzyć tam placówki dla zbytu towarów przemysłowych polskich.

Najważniejszy z rynków zamorskich, Stany Zjednoczone A. P. w ciągu 7 mies.

Sala biblioteczna w Watykanie.

Wspaniała sala biblioteczna w Watykanie zawiera 150 tysięcy najcenniejszych książek. Jest to tylko część wielkiego księgozbioru watykańskiego. — Dnia 22-go grudnia ub. r. w wspomnianej sali bibljotecznej runęły trzy główne filary, wskutek czego zawalił się sufit, zasypując gruzami 15 tysięcy tomów i cenne pamiątki oraz grzebiąc 4 robotników i bibljotekarza. Katastrofa wywołała wielkie wrażenie w całym świecie. Przedstawiciele wszystkich państw złożyli Ojcu św. wyrazy współczucia. Obecnie biblioteka watykańska została z powrotem uporządkowana. Otwarcie jej nastąpiło dnia 2-go stycznia.

Oto ilustracja, orzeł stawiająca w sposób humorystyczny kłopoty angielskiej policji z automobilistami. Jedni jeżdżą za prędko, inni zatrzymują samochody w niewłaściwych miejscach, a jeszcze inni bez prawa jazdy trenują się w kierowaniu autem na asfaltowych szosach angielskich.

W Polsce za lat 10, gdy rozbudowa szos z funduszu podatku drogowego będzie ukończona, ruch samochodowy niezawodnie się wzmoże. O ile więc zamierzona „dziesięciolatka" drogowa nie załamie się o brak funduszów pod względem ruchu drogowego i rozwoju automobilizmu upodobnimy się do Anglji.

Narazie jednak więcej mamy w kraju obywateli, którym samochody sekwestrują komornicy za zaległe podatki, niż takich, którzy auta nabywają!...

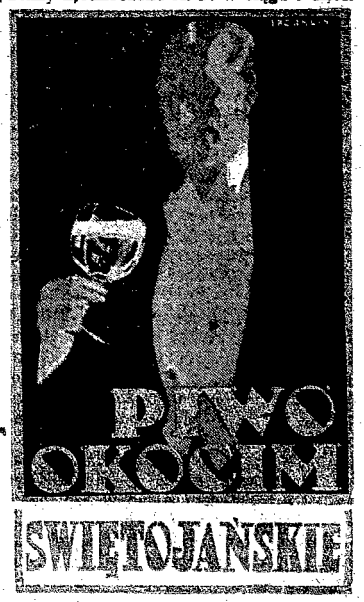

r. ub. przywiozły z Polski towarów za skromną sumę 7 i pół milj. zł., wywiozły do Polski za 104 milj. Ponad 60 proc. wywozu do Polski stanowiły surowce i wyroby włókiennicze, na resztę złożyły się środki spożywcze, gumelastyka, środki komunikacyjne i in. Polscy eksporterzy wywieźli do Stanów niewielkie ilości zwierząt i art. spożywczych, nieco książek, wyrobów włóknistych i drobne części innych towarów. Przywożąc ze Stanów głównie surowce przędzalnicze, nie sposób myśleć o wydatniejszem zmniejszeniu tego importu, zato można starać się o rekompensatę w postaci wzmożenia eksportu z Polski do Stanów. **Jak zaś wskazuje olbrzymi stosunkowo eksport Czech do Stanów, można tam lokować wiele wyrabianych u nas towarów. Czechom pomógł patrjotyzm obywateli amerykańskich, pochodzących z Czechosłowacji i chętnie kupujących towary ze znakiem „Made in Chechoslowakia". Ten sam czynnik i to w daleko większym stopniu wobec liczniejszego wychodźtwa z Polski mogliby wykorzystać eksporterzy polscy.** Nie brak w tym kierunku nawoływań, lecz postępy są nieznaczne. Obecnie jednak, wobec szybkiego rozszerzania się w świecie hasła by „kupować u tych którzy u nas kupują", kwestja wyzyskania zamorskich rynków jest być może conditio sine qua non utrzymania aktywności polskiego bilansu handlowego.

Te same postulaty winny znaleźć zrozumienie również i u kupiectwa i społeczeństwa lokalnego, gdyż pieniądz obracający się na miejscu, daje wszystkim mieszkańcom odpowiednie korzyści i przyczynia się do rozwoju i wzmocnienia finansowego danej miejscowości.

R...

Kursy Gimnazjalne

przyjmują, zapisy kandydatów(ek) oraz dawnych uczniów. Przygotowuje się na świadectwa z 3—4, 5—6 klas gimnazjum, z 7-miu oddz. szkoły powszechnej, do matury, seminarjum, szkół technicznych i t. d. Nauka w godz. wieczornych.

KOŃCZĄCYM WYDAJE SIĘ ŚWIADECTWA.

Kancelarja została przeniesiona na ulicę **Kościuszki Nr. 8** brama (lokal p. Ligęzówny) i jest czynna od godz. 6—7 wiecz.

Gimnazjum Związkowe

rozpoczyna

egzaminy wstępne

w dniu 28 stycznia r. b.

MALUJE PORTRETY, OBRAZY RELIGIJNE, KRAJOBRAZY I T. P. OPRÓCZ TEGO WYKONUJE ARTYSTYCZNIE HAFTY, SZATY LITURGICZNE, CHORĄGWIE I T. P. OD NAJWYKWINTNIEJSZYCH DO NAJSKROMNIEJSZYCH. UDZIELA RÓWNIEŻ LEKCYJ MALARSTWA, ORAZ ARTYSTYCZNEGO i NOWOCZESNEGO HAFTU.

M. O. NICIEWICZOWA

artystka-malarka uczennica profesorów Kasnerów w Wiedniu

LUBLINIEC, ŚLĄSK UL. JANASA L. 25.

Zarządzenia łotewskiego ministra oświaty

w sprawie polskiego mniejszościowego szkolnictwa.

Ryga. — Minister oświaty Keninsz wystosował dnia 12 bm. pismo do posłów polskich sejmu łotewskiego, w którem oznajmia posłom o szeregu zarządzeń, anulujących poprzednie zarządzenia dawnego rządu, skierowane przeciwko szkolnictwu polskiemu. Zarządzenia te mają poprawić stan szkolnictwa polskiego i uniemożliwić władzom miejscowym stwarzanie trudności mniejszości polskiej.

Dnia 11 stycznia minister wydał zarządzenie w sprawie wznowienia w mieszanych szkołach nauki języka polskiego oraz odwołał poprzednie zarządzenia ograniczające naukę religji w języku polskim i kasujące poranną modlitwę. Minister zatwierdza prowadzenie równoległych klas polskich w szeregu szkół łotewskich. Osobne zarządzenie usuwa bezpośrednią ingerencję władz administracyjnych do spraw szkolnictwa, która dopuszczalna będzie jedynie za pośrednictwem ministerstwa oświaty. Wreszcie minister zapowiada rozstrzygnięcie innych postulatów polskich, po uprzedniem zbadaniu ich przez kompetentne czynniki.

Plan zamachu na ministra w Austrji.

Spiskowcy są członkami Heimwehry.

Wiedeń. — Policja austrjacka w Grazu wpadła obecnie na ślad spisku na życie ministra spraw wewn., inż. Winklera, jednego z wybitnych przywódców Landbundu.

Wykonanie zamachu planowane było na ubiegłą niedzielę, lub poniedziałek, w czasie pobytu ministra w tem mieście. Zamach został udaremniony przez aresztowanie pewnego mężczyzny, który faktycznie przebywał przez 2 dni w Grazu, zwracając na siebie uwagę i podejrzenie. U aresztowanego zakwestjonowano nabity rewolwer.

Wedle wiadomości nadeszłych z Grazu, sprawa przedstawia się następująco: 11 b. m. otrzymała policja od dwuch hitlerowców wiadomość, iż pewien członek Heimwehry zażądał w jednej z restauracji w Grazu od swego towarzysza partyjnego rewolweru, oświadczając, że ma zamiar zastrzelić min. Winklera.

W wyniku zarządzonego natychmiast dochodzenia policyjnego, aresztowany został bezrobotny kelner, Wilhelm Urlep, który przyznał się do winy, oświadczając początkowo, że nie miał zamiaru dokonania zamachu, pragnął jedynie wystawić na próbę Hitlerowców. Wraz z Urlepem aresztowano jeszcze kilku członków Heimwehry, z których jeden, Maruschek, miał się wyrazić, iż gdyby miał w ręku jeden ze swych rewolwerów, poszedłby natychmiast do hotelu Arcyksięcia Jana, by zastrzelić mieszkającego tam ministra Winklera. Wszystkich aresztowanych przewieziono do sądu karnego w Grazu.

—)x(—

Sprzymierzeńcy Hitlera

Za Hitlerem idzie nietylko miasto, ale i wieś niemiecka, przynajmniej spora jej część. Coraz częstszym objawem są bunty chłopskie, manifestacje poprzedzane czarnym sztandarem; fakty te zanotowano na Pomorzu, we Wschodnich Prusach, w Brandenburgu, a nawet i w Nadrenji. Chłopi protestują przeciwko uciskowi podatkowemu wytaczają pretensje przeciw rządowi, który, jak twierdzą, nie bierze w obronę rolnictwa i zezwala na rujnujący spadek cen produktów rolnych i bydła, a jednocześnie podwyższa wciąż podatki. Między wsią niemiecką a miastem rośnie i pogłębia się nienawiść; chłopi przypisują miastom główną winę w wyzyskiwaniu sytuacji na ich niekorzyść, twierdząc, że tylko dzięki akcji ludności miejskiej cła na produkty rolne z zagranicy nie są dostatecznie podwyższone, skutkiem czego rolnictwo w Niemczech upada pod brzemieniem długów i ciężarów podatkowych, nie mogąc sprzedawać swych produktów po zapewniającej zysk cenie.

Tendencje antymiejskie chłopstwa niemieckiego zdyskontował i wyzyskał na swoją korzyść Hitler. Prasa hitlerowska od dłuższego czasu już podjudza i agituje chłopów, tłomacząc im, że przyczyną właściwą klęski finansowej rolnictwa są primo kwoty reparacyjne, wypłacane Francji przez Niemcy, secundo — polityka rządu, który idzie na rękę bankom i wielkiej finansjerze, zarabiającej — jak twierdzi — grubo na utrzymywaniu w kraju wysokiej stopy procentowej i spekulacjach giełdowych. Prasa hitlerowska.

Prawo do uśmiechu...

Uśmiech otwiera serca,
rozmowa wiąże ludzi:
jedno i drugie odsłania
nasze zęby...

Tylko czyste, białe i zdrowe zęby pielęgnowane codziennie rano i wieczorem dają prawo do uśmiechu

Dentosan

Pasta, mydełko, eliksir

PRZEZ ZAKOPCONE SZKIEŁKA. :: :: :: ::

W ostatnich czasach wielkiego rozgłosu nabrała książka, napisana przez pułk. Kostka-Biernackiego, obecnego wojewodę nowogrodzkiego, p.t. „Djabeł zwycięzca".

Czytałem wiele krytycznych uwag o tej książce, będącej niejako apologją bata w Polsce, przeto zainteresowany tem żywotnem zagadnieniem wziąłem do ręki monumentalne dzieło i oto na pierwszej stronicy znalazłem taki wstęp do noweli „Michał Mierzawczyk":

„Widziałem, — rzekł Marteau — sędziów nieprzekupnych. Było to na obrazie".

„Powyższe słowa wielkiego autora „Gospody pod Królową Gęsią Nóżką" — pisze dalej p. Kostek-Biernacki — przychodzą mi na myśl nietylko wtedy, gdy ktoś wspomni o procesach, ale i przy okazjach wszelkich dyskusji o moralności, etyce, prawie i zwyczajach. Sprzedajność sądów ludzkich jest tak zwykła i codzienna, że dziwimy się bardzo, jeśli zajdzie jakiś fakt niesprzedajności, odnośnego zaś bohatera wystawiamy na podziw publiczny i zachęcamy — bez skutku — do naśladownictwa"...

Mam wrażenie, że autor, ferujący tak bezapelacyjny wyrok na sądy ludzkie, swoje cierpkie uwagi zbudował na podłożu ścisłej obserwacji z życia codziennego. Cała nieścisłość w tem, że nie wszyscy patrzą na życie jedynie pod kątem materjalnych korzyści.

Przysłowie angielskie powiada: „So many men, so many minds" (— ile ludzi tyle zdań). Potwierdza ono w zupełności rozbieżność sądów ludzkich.

Bardzo wesołe refleksje nasunęły mi się przy czytaniu poważnego wywiadu amerykańskiego dziennikarza o stosunkach w Polsce. Oto co dowiedziałem się z tego artykułu:

„Życie gospodarcze w Polsce opiera się na sprawiedliwszych podstawach, niż w wielu innych krajach. Koszty utrzymania nie są wysokie, a płace oczywiście dostosowują się do wydatków".

„Rząd dba o dobrobyt ludności, a wysiłki jego dają dobre wyniki. Ludność wiejska nie cierpi biedy, a ludność w miastach stosunkowo mniej odczuwa kryzys, niż w innych krajach"

„W przeciągu przyszłych 10 lat znakomite szosy przebiegać będą Polskę we wszystkich kierunkach. Komunikacja samochodowa stanie się koniecznością, wzrostowi ruchu towarzyszyć będzie wzrost popytu na samochody".

Z powyższego wynika, że niesłusznie narzekamy na obcinanie pensji, podwyższanie podatków, drożyznę artykułów monopolowych, wysokie opłaty akcyzowe, gdyż kraj nasz jest jakby legendarnym zakątkiem raju ziemskiego, którego mieszkańcom niczego nie brak do szczęścia, z wyjątkiem może tylko — niklowych złotówek.

Podobno dobre mniemanie o sobie jest połową szczęścia. Dlatego też opinja amerykańskiego dziennika powinna nam służyć za bodziec w chwilach zwątpienia, gdy utracimy wiarę w możliwość przetrzymania długotrwałego kryzysu.

Nie należy przeto wątpić ani na chwilę o tem, że jednak kryzys ten kiedyś się skończy. Przecież wszystko ma swój koniec a niektóre pożyteczne przedmioty, jak naprzykład — bat, posiadają aż dwa końce.

O bacie tak między innemi pisze p. Kostek Biernacki w drugiej swej noweli p. t. Bat":

„Od początku ery ludzkości bat żył w zgodzie z honorem, tylko ta sielanka czasami bywała cicha. Według wiarygodnych wspomnień z przed paruset tysięcy lat wygoniono ognistym batem z raju naszego praojca Adama... Fakt ten bynajmniej nie wpłynął na honor Adama, który wrócił po śmierci już wprawdzie do raju, ani też na honor nasz, potomków obitego srodze i słusznie protoplasty. Pocóż więc separować te... symbole motorów życia ludzkiego! Szanujmy honor, czcijmy bat, a będziemy zbawieni w tem i nie w tem życiu!".

Ta uwaga znamienna doskonale charakteryzuje nastrój chwili i ideowe nastawienie pewnej kategorji bitnych i wybitnych polityków, odgrywających niepoślednią rolę w życiu współczesnej Polski.

Nasi sąsiedzi Czesi posiadają „Bata", produkującego dziennie 100.000 par obuwia i mającego 2500 własnych filji na całym globie — nam zaś na pociechę pozostał zwykły bat i p. Kostek-Biernacki w roli historycznego anioła - stróża nad niegrzecznymi działaczami opozycji.

W związku z ogłoszeniem wyroku w procesie brzeskim nastał nowy okres w pokojowej współpracy społeczeństwa z rządem.

I dobrze się stało, że się nareszcie ów sensacyjny proces polityczny skończył! Przynajmniej sprawa ta nie będzie zagniać niepotrzebnie sporów i dyskusji politycznych na temat przewidywanego wyroku. Ciekawa rzecz, czy ów znany jasnowidz stołeczny, który w zaklejonej kopercie złożyć miał przewidywany wynik wyroku, nie pomylił się co do wymiaru kary. Zdaje mi się, że z temi połówkami lat napewno mu się coś pokręciło! Tak chyba głęboko w arkana artykułów prawnych nie sięgały jego wieszcze przewidywania.

Proces się już skończył, ale echa rozpraw jeszcze pokutują, dając temat do nigdy niewyczeparnych polemik kawiarnianym politykom.

— I co pan na to? Posiedzą sobie po kilka latek nasi opozycjoniści!... — zagadnął stronnik silnego rządu niezdecydowanego politycznie zwolennika „białej z kremem".

— Phi, otrzymał każdy należną porcję, ale siedział z nich nikt nie będzie!

— Skąd takie przypuszczenie?

— Przecież złożyli apelację.

— Cóż z tego? Czy pan sądzi, że w apelacji wygrają sprawę?

— Ja nic i nikogo nie sądzę, bo to nie moja rzecz, ja tylko przypuszczam, wnioskując z votum separatum jednego z sędziów, że w apelacji może sprawa wziąć inny obrót. Nie przypomina sobie pan historji naszego częstochowskiego procesu. W pierwszej instancji skazano oskarżonych na 12 lat ciężkiego więzienia, a sąd apelacyjny ich uniewinnił.

— Eh, tutaj będzie zupełnie co innego: w apelacji mogą im jeszcze dołożyć.

— To przecież istnieje jeszcze Sąd Najwyższy, wreszcie mogą się zwrócić do Prezydenta Rzplitej o darowanie kary...

— Hm, zobaczymy, kto będzie miał z nas rację!

— Tak, tak, zobaczymy. Nie prędko wprawdzie, bo sprawa będzie się ciągnąć jeszcze lat kilka, ale w każdym bądź razie prędzej doczekamy się definitywnego zakończenia tej sprawy, niż końca... kryzysu.

Tak czy owak, niezależnie od różnych opinji w tej sprawie, stwierdzić należy fakt, że droga konstytucyjnego wymiaru sprawiedliwości jest długa i rozległa, co ostatecznie obala zarzuty o systemie rządów dyktatorskich w Polsce. *Acer.*

CHROŃCIE WASZE OCZY
WASZ NAJCENNIEJSZY SKARB
STOSUJCIE ŻARÓWKI
PHILIPS ARGENTA

umiejętnie i demagog... nieufność chłopstwa do miasta i wygrywa antypatje istniejące między ludnością rolną a miejską. Dowodzi ona np., iż rząd dba tylko o zaspokojenie potrzeb bezrobotnych i dostarczenie miastom taniej żywności kosztem wsi, którą pozostawia własnemu losowi. Prasie hitlerowskiej sekunduje wpływowy „Bund der Landwirte", związek obszarników niemieckich, którzy pod presją wymuszają u rządu ciągłe subsydja na prowadzenie swych zadłużonych po uszy latyfundystów. Chłopstwo głównie zaś średnia i drobna własność rolna, nie zdaje sobie dobrze sprawy z gry, w której jest ono pionkiem, kierowanym przez sprytnych graczy.

Manifestacje chłopskie w Niemczech, np. w Allgau, gdzie 2000 chłopów wyruszyło w pochód z czarnym sztandarem, ogłaszając strejk podatkowy, utrudniają pozycję rządowi Brüninga, który pod presją nacjonalistów paktuje z Hitlerem. Nie tyle jednak okazuje tu siłę Hitler, ile słabość wewnętrzną i niemoc — obóz republikański, który rozdarty jest na niechętne sobie odłamy i nie może się zdobyć na energiczną akcję przeciw zakusom nacjonalistów.

Stąd powodzenie Hitlera, który nie pomija żadnej okazji by objawy niezadowolenia, rosnące wśród szerokich mas ludności miejskiej i wiejskiej, wyzyskać na swoją korzyść i skierować je jako siłę pędną na młyny swej demagogji. E. R.

TELEGRAMY

NOWE OŚWIADCZENIE HOOVERA.

Londyn. — Z Nowego Jorku donoszą, że „New York Times" i „New York Herald Tribune" oświadczają jednogłośnie, że wobec wielkiego kryzysu gospodarczego prezydent Hoover postanowił odrzucić na plan dalszy wszelkie zagadnienia europejskie z wyjątkiem konferencji rozbrojeniowej i poświęcić się wyłącznie sprawom swego kraju. „New York Times" pisze w art. wstępnym, że projekt uzależnienia ulg dla Niemiec od ustępstw ze strony St. Zjedn. dla b. sprzymierzeńców zakończą się niepowodzeniem i rozbiciem konferencji lozańskiej.

SOWIECKO-ESTOŃSKIE ROKOWANIA O PAKT NIEAGRESJI W MOSKWIE.

Tallin. — Prasa donosi z kół urzędowych, że rokowania sowiecko-estońskie w sprawie paktu o nieagresji będą prowadzone w Moskwie. Projekt paktu estońskiego został przedstawiony Narkomindiełowi przez posła estońskiego w Moskwie, Seljama.

BUŁGARJA ZAŻĄDA PRZYWRÓCENIA POWSZECHNEJ SŁUŻBY WOJSKOWEJ.

Sofja. — Bułgarski minister wojny, gen. Kissiof, zapytany, jakie postulaty zamierza Bułgarja wysunąć na konferencji rozbrojeniowej, oświadczył, że Bułgarja musi zażądać tych samych praw, jakie posiadają inne państwa i prosić będzie o pozwolenie odstąpienia od systemu armji zawodowej i zaprowadzenia powszechnego obowiązku służby wojskowej.

St. Zjednoczone nie zgodzą się

na skreślenie długów wojennych.

Waszyngton. — Wyrażane przez niektóre państwa europejskie nadzieje i oczekiwania, że Stany Zjednoczone zgodzą się na skreślenie długów wojennych, nie znalazły u obu partji kongresu amerykańskiego żadnego echa, przeciwnie oświadczają tutaj ponownie, że Stany Zjednoczone jak najostrzej sprzeciwiać się będą jakiemukolwiek skreśleniu długów wojennych.

Debaty, jakie na ten temat prowadzone były w kongresie, streszczają się w słowach: „Europa niech płaci, albo wypłacalność swoją powstrzyma".

Członkowie kongresu są zdania, że Stany Zjednoczone tak kategorycznie wypowiedziały się przeciwko skreśleniu długów, że wszelkie debaty na ten temat są bezcelowe.

Antyrewizjoniści wypowiadają się jednogłośnie, że: 1) dewaluacja zagranicznych papierów wartościowych doprowadziła Stany Zjednoczone do wielkich strat i przyczyniła się nawet do zamknięcia banków; 2) skreślenie długów wojennych pociągnęłoby za sobą konieczność dalszego podwyższenia podatków w Stanach Zjednoczonych, a u państw europejskich dalszego zbrojenia się; 3) ostatnie zaatakowanie dolara było manewrem politycznym, wymierzonym przeciwko Stanom Zjednoczonym.

Jubileusz ks. biskupa Władysława Bandurskiego
Uroczyście obchodzono w tych dniach 25-lecie uzyskania przez ks. biskupa Władysława Bandurskiego sakry biskupiej. Ks. biskup Władysław Bandurski cieszy się w społeczeństwie polskiem, a zwłaszcza w Wojsku Polskiem ogromną sympatją i miłością jako gorący patrjota oraz pierwszy kapłan polowy Wojska Polskiego — Legjonów Polskich, z którymi ofiarnie dzielił trudy pobytu na pozycjach frontowych. Z okazji swego jubileuszu otrzymał Czcigodny Jubilat tysiące depesz z życzeniami z całego kraju. Życzenia takie nadesłali Mu: Prezydent R. P. Ignacy Mościcki, Marszałek Józef Piłsudski, wszyscy pp. ministrowie i t. d.

RUMUNJA NIE MOŻE PRZEPROWADZIĆ ROZBROJENIA.

Bukareszt. — Minister spraw zagranicznych Rumunji ks. Ghika oświadczył na konferencji prasowej, że Rumunja ze względu na swe położenie geograficzne i polityczne nie może się dalej rozbroić.

W dalszym ciągu minister oświadczył, że Rumunja może wziąć na siebie obowiązek dalszego rozbrojenia tylko w tym wypadku, jeśli Liga Narodów zapewni jej obronę, w razie ataku.

Pozatem ks. Ghika oświadczył, że tylko na kraje, które mają za sąsiadów wyłącznie członków Ligi Narodów, można nałożyć obowiązek rozbrojenia, pod warunkiem jednak, że także ci członkowie Ligi przyłączą się do rozbrojenia.

BRIAND BĘDZIE WSPÓŁPRACOWAŁ Z LAVALEM.

Paryż. — Prezydjum Rady ministrów komunikuje: Premjer Laval odbył wczoraj popołudniu dłuższą rozmowę z p. Briandem przepojoną tym samym duchem przyjaźni i zaufania, jaki stanowił dominującą cechę poprzednich rozmów. P. Laval i p. Briand rozpatrywali przedewszystkiem zagadnienia polityki zagranicznej, narzucające się obecnie opinji zarówno francuskiej, jak i światowej. Zastanawiali się oni głównie nad rolą Francji w Lidze Narodów.

P. Laval nalegał gorąco, jak zresztą czynił to przez cały czas, wskazując na wagę, jaką przypisuje ze względu na dobro Francji i sprawę pokoju do cennej współpracy p. Brianda.

P. Briand raz jeszcze zaznaczył w swej odpowiedzi, jak bardzo jest wrażliwy na gorące nalegania p. Lavala i oświadczył, że powierzył swoim współpracownikom w dziedzinie prawnej i dyplomatycznej opracowanie formy, w jakiej możnaby było brać w rachubę ewentualną jego współpracę.

PRZED UPADKIEM RZĄDU NANKIŃSKIEGO.

Moskwa. — Prasa sowiecka przewiduje rychły upadek obecnego rządu nankińskiego. Powodem ma być ogólna sytuacja polityczna, jak również wielkie trudności finansowe oraz niepomyślna sytuacja militarna. W poszczególnych dzielnicach kraju ujawniają się tendencje decentralistyczne, przyczem tworzone są komitety polityczne o charakterze rządów lokalnych. Poza istniejącemi już rządami w południowo-zachodnim Kantonie oraz w północno-wschodnich prowincjach, obejmujących prowincje, położone na północ od muru chińskiego, ma być obecnie utworzony rząd północno-zachodni.

Olbrzymi orkan

szalał w Ameryce.

Nowy Jork. — Południowo-zachodnia część stanu Alabama i Missisipi nawiedzoną została przez katastrofalną trąbę powietrzną, która wyrządziła na wielkiej przestrzeni olbrzymie spustoszenia.

Z kilkunastu domów zostały zerwane dachy, olbrzymie drzewa wyrwane zostały wraz z korzeniami, słupy telefoniczne i telegraficzne łamały się pod naporem szalonego orkanu, jakby zapałki. Od spadających cegieł i odłamków muru 15 osób zostało zabitych, a przeszło 200 odniosło przeważnie ciężkie rany.

Narazie nie zestawiono całości wyrządzonych szkód, które jednak wynoszą miljony dolarów.

FUNT ZWYŻKUJE.

Londyn. — Na giełdzie zaznaczyła się znaczna zwyżka funta szterlingów. Kurs funta osiągnął wysokość, nienotowaną od 30 września 1931 r. Notowano: Amsterdam 8.71 i pół, Paryż 89.50, Zurych 17.93 i pół, Berlin 14.73, N. Jork 3.60.

Wzmiankowana zwyżka funta szterlingów jest komentowana żywo przez city. W dniu wczorajszym zapotrzebowanie na funta silnie się wzmogło, w szczególności przez państwa kontynentu europejskiego. Fakt ten komentują jako przyczynę zwyżki, pozatem city dopatruje się przyczyny w optymistycznych nastrojach w kwestji możliwości dojścia do porozumienia w sprawach reparacyjnych.

WRZENIE NA WYSPACH HAWAJSKICH.

Waszyngton. — Sprawa afery amerykańskiego porucznika Massie, względnie ohydnej napaści na jego żonę 5 kanaków jest powodem coraz większego podniecenia i paniki, jaka panuje na wyspach Hawajskich.

Rząd amerykański — jak wiadomo, wyspy te należą do Stanów Zjednoczonych — przedsięwziął kroki mające na celu zbadanie istniejących tam stosunków i całej afery. Prokurator Stanów Zjednoczonych wysłany został do Honolulu, w celu przeprowadzenia na miejscu śledztwa w sprawie jednego z Kanaków; który napastował białą kobietę.

HOOVER KANDYDUJE PONOWNIE.

Waszyngton. — Jak donosi komunikat oficjalny, prezydent Hoover zgodził się ponownie kandydować przy wyborach na prezydenta, którą to kandydaturę wysuwa partja republikańska.

ZNOWU BOMBOWY ZAMACH ANTYFASZYSTOWSKI WE FRANCJI.

Paryż. — Z Marsylji donoszą, że w Aubagne dokonano w czwartek wieczorem antyfaszystowskiego zamachu bombowego. Do pewnego baru, w którym się znajdowała siedziba zw. faszystowskich żołnierzy frontowych, wtargnęło dwuch Włochów, którzy rzucili bombę. Dwu gości i kelnerka odnieśli rany. Szkoda jest wielka. Sprawcę aresztowano.

SENSACYJNE DONIESIENIE AMERYKAŃSKIE.

Waszyngton. — Jak donosi „New York Herald", w Stanach Zjednoczonych oczekują anulowania długów sojuszniczych, gdyby Niemcy obstawały przy stanowisku wyrażonem przez Brueninga w jego ostatniej deklaracji. W tym wypadku Stany Zjednoczone straciłyby 22 miljardy dolarów.

TERESA Z KONNERSREUTH — ZJAWISKIEM NADPRZYRODZONEM.

Warszawa. — „Reichspost" przytacza relacje organu katolików holenderskich „Maasbode" o wyniku dochodzeń inkwizytora papieskiego ks. prof. Gemelli, wysłannego do Kennesreuth.

Ks. Gemelli był dawniej socjalistą. W wieku dojrzałym został kapłanem. Przedtem był on z zawodu lekarzem. W r. 1909 przyjął święcenia kapłańskie. W r. 1913

UPRZEJMIE PRZYPOMINAYM, ŻE W PIĄTEK DNIA 15-go STYCZNIA ROZPOCZĘLIŚMY

reklamową sprzedaż towarów białych:

bieliźnianych, pościelowych i innych po cenach niebywale niskich. Znakomita okazja do zaopatrzenia się przez instytucje użyteczności publicznej, jako to szpitale, ochronki, przytułki i t. p. oraz dla dokonania zakupów wyprawowych.

Ceny kołder znanych ze swej solidności na okres reklamowej sprzedaży znacznie zniżone.

Prosimy chociaż o łaskawe obejrzenie wystaw,

Magazyn Bławatny
JERZY CHOLEWICKI i S-ka
Sp. z ogr. odp.
Częstochowa, II Aleja 23.

Skuteczny środek

przy wszelkich przeziębieniach organów oddechowych i kaszlu, działający ochronnie i niedościgłej wartości leczniczej, stanowią znane od 40 lat.

Kaisera karmelki piersiowe z 3 jodłami

Prawdziwe tylko z marką ochronną „3 Jodły". Z górą 15.000 notarjalnie uwierzytelnionych świadectw jest niezbitym dowodem dobroci tychże. Do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

NIGDY NIE JEST ZAPÓŹNO

pomyśleć o zdrowiu, tembardziej, jeżeli już cierpisz na chorobę: nerek, pęcherza, wątroby, kamieni żółciowych, złej przemiany materji, na bóle artretyczne czy podagryczne, wzdęcie brzucha, odbijanie się lub skłonności do obstrukcji. Pamiętaj, że nigdy nie będzie zapóźno, o ile używać będziesz ziół moczopędnych „Diurol", które zapobiegają nagromadzeniu się w ustroju kwasu moczowego i innych szkodliwych dla zdrowia substancyj, zatruwających organizm. Wszelkie bóle ustąpią, gdy wytrwale używać będziesz ziół „Diurol". Osłodzony odwar z tych ziół jest smaczny, zupełnie nieszkodliwy i powinien być pity stale zamiast herbaty. — Dziś jeszcze kup pudełko ziół „Diurol", a gdy przekonasz się o dodatnich skutkach ich działania, zalecać je będziesz i swym znajomym. — Sposób użycia na opakowaniu. Oryginalne zioła „Diurol" Gąseckiego (z Kogutkiem) sprzedają apteki i składy apteczne. Reg. Min. Spr. Wewn. Nr. 1486.

Krystyna Ankwicz i Mieczysł. Cybulski w przepięknej nastrojowej scenie z filmu polskiego **„CHAM"** według pow. **E. Orzeszkowej**

Fot. Delfilm.

Pracownia Sukien i Okryć Damskich
POD FIRMĄ
„EWELINA"
poleca najnowsze modele paryskie po cenach b. przystępnych, oraz wynajmuje i wykonywa kostjumy na Bal Straży
Częstochowa, ul. Kilińskiego 16, tel. 325.

był docentem psychologji na uniwersytecie turyńskim. Napisał on szereg dzieł, m. in. o fizjologji i psychologji.

„Maasbode" donosi, że ks. Gemelli po dokładnem zbadaniu Teresy Neumann nie stwierdził żadnych objawów histerji i oświadczył że tego rodzaju stan psychologiczny, jak u Teresy Neumann, nie da się wytłumaczyć w sposób naturalny.

Demonstracyjny wniosek

o votum nieufności dla rządu.

Warszawa. — Kluby opozycyjne prawicy i lewicy zgłosiły wczoraj demonstracyjny wniosek o votum nieufności dla rządu.

Wnioskodawcy w motywach swych powołują się na proces „brzeski" i powiadają, jakoby w procesie tym ujawniło się, iż władze administracyjne i policyjne dyrygowały konfidentów do stronnictw politycznych. Wniosek zarzuca tym konfidentom działalność prowokatorską i atakuje rząd, jako odpowiedzialny za działania podwładnych mu organów. Wspomniawszy następnie o całym kopleksie t. zw. sprawy brzeskiej na tle położenia gospodarczego, wnioskodawcy stawiają wniosek z art. 58 o ustąpienie rządu.

WYBUCH GAZÓW TRUJĄCYCH W KOPALNI W ZABRZU.

Katowice. — W kopalni „Koenigin Louise" w Zabrzu (na Śląsku Opolskim) wydarzyła się w nocy na piątek katastrofa. Na głębokości 200 metrów wydostały się gazy trujące.

Dwaj robotnicy, cieśla i monter, ponieśli śmierć z powodu zatrucia, jeden dozorca doznał ciężkiego, a jeden sztygar, jeden rębacz i pięciu górników lżejszego zatrucia.

Zabrze. — Zmarłymi są górnicy Juljusz Kuźmik i Benedykt Puszczyk, pochodzący z Zabrza i Zaporza.

W związku z katastrofą, pisma w Zabrzu przypominają, że przed 100 laty na tej samej kopalni pracował, jako prosty górnik, Franciszek Winkler, protoplasta znanej dziś magnackiej rodziny przemysłowej na Górnym Śląsku.

11 bezrobotnych

popełniło w Warszawie samobójstwo w ciągu jednego dnia.

Warszawa. — Kronika wypadków w Warszawie przyniosła wczoraj niezwykłą listę tragicznych ofiar obecnego kryzysu i bezrobocia. Oto w ciągu jednego dnia — jedenaście osób, doprowadzonych wskutek braku pracy i zarobków do skrajnej nędzy i rozpaczy, dokonało zamachu na swe życie, które dla nich straciło urok i wartość.

Posterunkowy 4 kom. pełniący służbę na moście kolejowym, przy cytadeli ujrzał na płynącej krze jakiegoś mężczyznę, wzywającego pomocy. Na alarm policjanta wskoczyli na łodzie trzej piaskarze. Pomimo gęstej kry, piaskarze po upływie pół godziny dojechali do płynącego i ściągnęli go na łódkę. Przybyły lekarz Pogotowia stwierdził już śmierć wskutek zmarznięcia. Ze znalezionych przy denacie różnych papierów i dokumentu osobistego wynika, iż jest to 30-letni Ignacy Urbanowicz (Nieśwież, ul. Benedyktyńska 13), nauczyciel. Z niektórych papierów wnioskować należy, że U. od dłuższego czasu był bez pracy. Prawdopodobnie z rozpaczy targnął się na życie, skacząc z brzegu od strony Pragi do Wisły. Zwłoki przewieziono do prosektorjum.

A dalej następują jego naśladowcy: 20-letnia Krystyna Walińska, bezrobotna i bezdomna, truła się jodyną; 28-letnia Marjanna Dominikówna truła się kreozotem; 21-letnia Janina Księżnikówna truła się kwasem solnym; 33-letnia Paulina Gorajkówna truła się jodyną; 26-letnia kobieta niewiadomego nazwiska napiła się trucizny; 21-letnia Juljanna Grosiakówna napiła się w celu samobójczym ługu; 21-letnia Stefanja Klujewowa napiła się kwasu octowego i jodyny; 19-letnia Janina Kuleszówna napiła się amoniaku, wreszcie 36-letni Bolesław Zawadzki, malarz pokojowy, napił się kwasu octowego w bramie domu w Al. Jerozolimskim nr. 49. Przewieziony został przez Pogotowie do XI komisarjatu. Po odratowaniu desperata i wypuszczeniu go, Zawadzki połknął kilka pastylek sublimatowych i napił się jeszcze kwasu octowego. Tym razem w stanie już bardzo ciężkim przewieziono go do szpitala.

DO WYPRAW ŚLUBNYCH
DO DOMOWEGO UŻYTKU
każdy teraz zakupuje
podczas
Białego Tygodnia
w firmie
I. RZĄSIŃSKI
obecnie
Dom Pończoch, Bielizny i Manufaktury
w Częstochowie, II-ga Aleja 29.
Prosimy obejrzeć nasze wystawy!

Czy reumatyzm i podagra są uleczalne?

Jak ogólnie wiadomem jest, reumatyzm, podagra i pokrewne cierpienia mają za przyczynę nagromadzanie się kwasu moczowego w organizmie. Kwas moczowy zaś stanowią ostre jak igiełki drobne kryształy, które sadowiąc się w mięśniach lub w innych częściach ciała wywołują częstokroć już przy najmniejszym ruchu straszliwe bóle. Szczególnie w stawach mogą te ostre kryształy wywołać niebezpieczne zaburzenia, czyniąc z chorego nieszczęśliwego kalekę, który dręczony uporczywemi bólami stopniowo traci władzę w członkach. Również p. A. Hoeflich, Łódź, Rokicińska 25 wiele przecierpieć musiał, zanim znalazł właściwą drogę do uzdrowienia. Pisze on nam m. i.: „Przed czterema laty miałem pierwszy napad reumatyzmu. Po gorących kąpielach poczułem pewną ulgę, lecz wkrótce bóle wróciły jeszcze w silniejszym stopniu i odtąd stale mię już dręczyły. Prawe kolano opuchło silnie i zupełnie zesztywniało tak, że przy wchodzeniu na schody włóczyłem tę nogę. Gdy siedziałem przez pewien czas, nie mogłem powstać z miejsca. Wówczas to wyczytałem w gazetach, że pewien pan we Lwowie uleczył się skutecznie przy pomocy Togalu z tych dolegliwości. Również i mnie te tabletki tak wspaniale pomogły, że teraz chodzę jak dawniej i nie odczuwam żadnych bólów, jakgdybym nigdy nie cierpiał na reumatyzm". Podobnie świadczy wiele tysięcy cierpiących, którzy przyjmowali Togal przy reumatyźmie, podagrze, rwaniu w stawach, łamaniu w kościach, bólach nerwowych i głowy, przeziębieniach i pokrewnych niedomaganiach. Nawet w chronicznych wypadkach osiągnięto przy pomocy Togalu pomyślne rezultaty, ponieważ lek ten w zarodku zwalcza owe cierpienia. Nieszkodliwe dla serca, żołądka i innych organów. Jeśli ponadto tysiące lekarzy Togal ordynuje, to przecież każdy z zaufaniem zakupić go może. We wszystkich aptekach.

Dziś! DŹWIĘKOWY TEATR „ODEON" Dziś!
PIERWSZY DŹWIĘKOWY PRZEBÓJ HISZPAŃSKI!
BŁĘDNE OGNIE w BUENOS AIRES
Dramat gorących namiętności, sławy, miłości i poświęcenia. Akcja toczy się pod pięknem niebem Argentyny. Film wykonany przez najwyb. gwiazdy hiszp.
Nad program: Aktualności dźwięk. Paramountu oraz „Darmozjady" groteska rys. Fleischera
Ceny miejsc od 1 zł. Przedstaw. rozp. się w niedz. i święta o 3, w soboty o 4, w pozost. dni o 5. Ost. seans o 9-30

WRAŻENIA i UWAGI

CZASY OBECNE WYMAGAJĄ OD NAS WIELKICH OFIAR!

Nędza wyjątkowa zatacza coraz to większe kręgi. Ludzi bez sposobu do życia, a tem samem możności przeżycia dnia, gromadzi się więcej i więcej. Wystarczy przypatrzeć się w naszem mieście kuchniom, wydającym w dużej ilości gorącą strawę i chleb.

Jeżeli się weźmie pod uwagę, że kuchnia przy parafji św. Rodziny wydaje 360 porcji dziennie, przy parafji św. Barbary wydaje 150 porcji dziennie, przy parafji św. Rocha wydaję 180 porcji dziennie — i to wszystko niewystarcza, gdyż codziennie po kilkaset osób odchodzi bez łyżki gorącej strawy — to czy my, którzy mamy całodzienne pożywienie, dach nad głową i ciepłe łóżko, możemy obojętnie patrzeć na ludzi bezdomnych i niejedzących! Nie, rozum nasz na to nie pozwala i musimy znaleźć wyjście, ażeby choć to skromne pożywienie raz dziennie dostali wszyscy, którzy tego pożywienia potrzebują.

Przeto nie bacząc na to, cośmy dotąd dla naszych braci zrobili, idźmy naprawdę śladami św. Wincentego a Paulo i zbierajmy jałmużnę w każdej rodzinie, pomnąc na słowa Chrystusa, który powiedział, że „głodnego należy nakarmić, a nagiego przyodziać".

Ażeby osiągnąć pożądany cel i kuchniom zapewnić egzystencję, a nie wegetację, winniśmy się wszyscy bez wyjątku na ten cel jeszcze raz opodatkować, choćby najskromniej, ale w dużej ilości osób i swoje ofiary składać stale przynajmniej przez miesiące zimowe, gdyż tylko tym sposobem możemy zapewnić tak dobroczynnym instytucjom, jakiemi są kuchnie dla biedaków, dalsze utrzymanie tychże.

W myśl powyższego, — spieszmy z rychłą pomocą potrzebującym — niechaj w tej akcji nie zabraknie: pana domu, jako ojca rodziny, matki, dziecka i sługi, a napewno głodni nie odejdą od kuchen bez pożywienia. **o.**

DŹWIĘKOWY TEAR „ODEON"
W niedzielę 17 stycznia o g. 12 i pół w połud.
Wielki efektowny film sezonu!
Artyści Variete
Wspaniały, wystawowy dramat, ilustrujący nocne życie Nowego Jorku.
W rolach głównych: Lina Basquette i Eddi Quillan.
Nad program Wesoły Piotruś groteska rysunkowa
Krzesła parterowe na dzienny seans tylko 50 groszy
Miejsce w loży 1 złoty.

BEZDOMNY.

Północny wiatr do szpiku mrozi kości,
Mkną po ulicach wymarzli ludziska.
W żadnym przechodniu nie wzbudzi litości,
Choć głód i zimno z ócz mu łzę wyciska.
Drżący jak listek zębami przydzwania,
Radby się rozgrzał, lecz nie ma mieszkania.

Znano go kiedyś gdy mieszkał jak człowiek.
Choć nader biednie, zawsze to w mieszkaniu,
Dziś ani do snu nie zmruża swych powiek,
Ani spoczywa na miękkiem posłaniu,
Codzień po mieście włóczy się bezdomny,
Raz ten, raz tamten tuli go kąt skromny.

Przegnali z dworca, wypłoszyli z sieni,
Tylko ulica przyjęła go pustą.
Błądził bez celu wśród tysiącznych cieni,
Aż wyczerpany na pół drogi ustał;
Dowlókł się jeszcze do płotów szeregu
I znikł w odmęcie białych płatków śniegu...

Jan Kauczor.

KRONIKA

Niedziela 17 STYCZEŃ

Dziś — Antoniego op.
Jutro — św. Piotra
Wschód słońca o godzinie 7.40
Zachód „ „ 16.08
Kalendarzyk historyczny:
Urodzenie Stanisława Augusta Poniatowskiego w 1732 roku.

— Obchód gr. kat. uroczystości „Jordanu". Dnia 19 stycznia b. r., kościół unicki, grecko-kat., obchodzi uroczyście święto Jordan, które zwyczajami tradycyjnemi sięga zamierzchłych czasów, w dziejach i rozwoju jego.

Święto owo przypomina ten zbieg okoliczności, gdy Pan Jezus wstąpił do rzeki Jordanu, a Jan Chrzciciel dokonał nad nim symbolicznego chrztu, zwiastując na stanie nowej ery oraz objawienie się miłości i dobroci jakiej świat ówczesny nie znał.

Kościół gr. kat., doceniając znaczenie tego faktu dla wiernych swych ze stanowiska religijnego, zamienia tę uroczystość częściowo w objaw zewnętrznej manifestacji na rzecz obu narodów bratnich, które niejako zapomniawszy swych uraz codziennego życia, biorą wspólny udział w tej ceremonji wraz z duchowieństwem swych obrządków.

Jest to niezawodnie żywy i życiowy przykład rozumnego postępowania, który dziś jest nakazem chwili i leży w interesie moralnego, tudzież społecznego dobra ogólnopaństwowego, jakoteż samego Kościoła katolickiego. W podobny sposób ma się to odbyć teraz w Częstochowie.

Z okazji tej, że w tut. Garnizonie, przebywa znaczny procent żołnierzy gr. kat. obrządku, obchód związany z odnośnemi ceremonjami, jak nabożeństwem, aktem święcenia wody, odbędzie się przy udziale wojska, reprezentantów władz oraz ludności w obrębie kościoła św. Jakóba.

Akt poświęcenia wody odbędzie się na placu obok magistratu. Początek nabożeństwa o godz. 10-ej min. 30.

Po mszy św. procesja wyjdzie z kościoła św. Jakóba na plac magistracki, gdzie nastąpi poświęcenie wody, poczem powróci procesja do kościoła. Nabożeństwo odprawi ks. Ilkow, proboszcz wojskowej parafji grecko-katolickiej w Łodzi.

W końcu zaznacza się, że wody poświęcone można użyć dla potrzeb tak jak się to czyni w obrządku rzym. kat. wierni zaś gr. kat. obrządku mogą sobie nabierać do naczyń (flaszek, baniek itp.)

— Zebranie „Ogniska Robotniczego". Dziś, w niedzielę, o godz. 1-ej po poł. w sali bibljoteki parafjalnej przy kościele św. Zygmunta odbędzie się miesięczne zebranie członków Stowarzyszenia Robotników Chrześć. „Ognisko Robotnicze".

— Zebranie organizacyjne Tow. „Rozwój". Dziś, w niedzielę, o godz. 4-ej po poł. w lokalu Tow. Rzemieślniczego (I Aleja 9) odbędzie się organizacyjne zebranie T-wa „Rozwój", oddział w Częstochowie, mającego na celu obronę przemysłu, handlu i rzemiosła chrześcijańskiego. Wejście na zebranie za zaproszeniami.

— Zebranie organizacyjne Zw. Ogrodników. W niedzielę, dn. 17 b. m., o godz. 11-ej r. w lokalu Stow. Kupców Polskich (II Aleja 24) odbędzie się zebranie organizacyjne tworzącego się Związku Ogrodników w Częstochowie. Zebranie to odbędzie się z udziałem przedstawiciela Centralnego Polsk. Zw. Ogrodniczego w Warszawie.

Zebranie poprzedzone zostanie nabożeństwem w kościele św. Jakuba tegoż dnia o godz. 10-ej rano.

— Zebranie Stow. właścicieli nieruchomości. W niedzielę, dn. 17 b. m., w pierwszym terminie o godz. 3-ej, a w razie nie zebrania się dostatecznej liczby członków w drugim terminie o godz. 4-ej po poł. bez względu na liczbę obecnych odbędzie się roczne zebranie sprawozdawcze Częst. Stow. Właścicieli Nieruchomości w lokalu własnym przy ul. Najśw. Marji Panny 49.

Porządek dzienny m. in. przewiduje wybór 4-ch ustępujących członków Zarządu oraz sprawozdanie z działalności za rok ubiegły

— Z Powiatowego Komitetu do spraw Bezrobocia w Częstochowie. Dowiadujemy się, że Powiatowy Komitet do spraw Bezrobocia w Częstochowie dla [illegible] bezrobotnych zamieszkujących w Wyczerpach Dolnych utworzył dla nich oddzielny rejon rozdawnictwa żywności z siedzibą w tejże wsi.

— Sprawozdanie z kwesty dla bezrobotnych. Wynik kasowy IV-ej kwesty publicznej odbytej w dniu 3 stycznia 1932 r. na rzecz Pow. Komitetu dla spraw Bezrobocia w Częstochowie przedstawia się w następujących cyfrach:

Dochody: 1. Zbiórka uliczna 240 zł. 27 gr., 2. Zbiórka w kinoteatrach 173 zł. 75 gr. Razem 414 zł. 02 gr.

Wydatki: 1. Zapłacono wg. r-ku za szpilki zł. 8 gr. 50. Czysty zysk zatem wynosi 405 zł. 52 gr.

Nadwyżka w sumie 405 zł. 52 gr. wpłacona została na r-k Powiatowego Komitetu do spraw Bezrobocia w Komunalnej Kasie Oszczędności.

Równocześnie Sekcja dochodów niestałych przy Komitecie do spraw bezrob. za naszem pośrednictwem składa serdeczne podziękowanie Częstochowskiemu Zrzeszeniu Akademików za uczynną pracę w urządzonej kweście.

Odezwa do kupiectwa

Z Pow. Komitetu dla spraw bezrobocia otrzymaliśmy komunikat treści następującej:

Do Kupiectwa miasta i pow. Częstochowskiego!

W obliczu największych trudności kryzysu gospodarczego i obowiązku, jaki przyjęły na siebie zespoły kupiectwa

Puder, Mydło, Krem
Bebe Szofmana
od lat przeszło 30
w służbie dziecka.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi drogim nam zwłokom żony i matki naszej ś. † p.

HELENY FABISZEWSKIEJ

a w szczególności Wielebnym księżom: ks. kanclerzowi Jatowttowi, ks. rektorowi Mondremu, ks. patronowi Patrzykowi i ks. prefektowi Machowi składamy najserdeczniejsze „Bóg zapłać"

Córka, mąż, zięć i wnuczka.

miasta i powiatu Częstochowksiego przez dobrowolne opodatkowanie się na rzecz złagodzenia nędzy bezrobotnych, nie wahamy się stwierdzić, iż wyniki tej akcji są nie współmierne do zadeklarowanych udziałów.

Jesteśmy jednak nadal zdania, że kupiectwo częstochowskie w szlachetnej rywalizacji z kupiectwem stolicy wydatnie wzmoże fundusze Komitetu przez wpłacanie zadeklarowanych sum, które w porównaniu z opodatkowaniem się kupiectwa w stolicy są o 50 proc. niższe.

Dla ilustracji podajemy tabelkę porównawczą opodatkowania się kupiectwa stolicy i naszego miasta:

W Częstochowie kategorja świadectw handlowych I płaci miesięcznie zł. 60, II — zł. 8.10, III — zł. 1.50, IV — 1 zł., gdy w Warszawie te same kategorje płacą: I — 125 zł., II — 25 zł., III — 5 zł., IV — 2 zł.

Wzgląd powyższy pozwala Komitetowi na pewność, iż mimo smutnych warunków własnej egzystencji, kupiectwo nasze zrozumie ciążący i na niem obowiązek obywatelski przyjścia bezrobotnym z pomocą i że ten apel będzie ostatnim, po którym dalszej zwłoki w płaceniu zadeklarowanych składek nie będzie.

Pow. Komitet dla spraw bezrobocia w Częstochowie.

— **Zajście w Rakowie z powodu zaległych wypłat.** W ub. czwartek huta Raków stała się terenem licznego zgromadzenia robotników, zwołanego w związku z zaleganiem dyrekcji z wypłatą za 6 tygodni. Dzięki taktowi i rozwadze kilku starszych robotników nie doszło do jakichkolwiek ekscesów i robotnicy rozeszli się w spokoju, zawiadamiając zarząd fabryki, iż do soboty włącznie czekać będą na uregulowanie sprawy. O postanowieniach robotników został zawiadomiony główny zarząd koncernu w Warszawie.

— **Wzrost bezrobocia w ciągu tygodnia o 11.032 osób.** Według danych Państwowych Urzędów Pośrednictwa Pracy, liczba bezrobotnych, zarejestrowanych na terenie całej Polski w dniu 9-ym b. m. wynosiła 300.089 osób.

W porównaniu ze stanem z ubiegłego tygodnia, bezrobocie wykazuje wzrost o 11.032 osoby.

— **Poszukujący pracy i wolne posady.** Według ostatnich danych statystycznych, na każdych 100 wolnych posad w Polsce w dn. 31 października ub. r. było 1.018 kandydatów. Największa przeciętna ilość kandydatów przypada na posady w przemyśle włókienniczym, gdzie na każde 100 wolnych miejsc było 14.359 kandydatów; najmniejsza liczba przypada na grupę służby domowej — 339 osób na każde 100 wolnych miejsc.

Zestawienie mężczyzn i kobiet poszukujących pracy wykazuje, że na każde wolne 100 miejsc dla mężczyzn było 976 kandydatów, na tę samą zaś ilość wolnych posad dla kobiet — 1.235 kandydatek.

— **Zebranie Zw. Pań Domu.** W środę, dn. 20 b.m. o godz. 8-ej wiecz. w sali sekretarjatu, przy ul. Aleje Wolności 29, odbędzie się miesięczne zebranie członkiń Związku Pań Domu, oddział w Częstochowie.

Porządek dzienny zapowiada sprawozdanie przewodniczącej p. Zofji Brykalskiej ze zjazdu delegatek w Warszawie oraz pogadankę p. Jastrzębskiego o hodowli roślin pokojowych, przyczem nastąpi rozlosowanie niektórych kwiatów.

— **Biuro porad prawnych przy Stron. Narodowem.** Sekretarjat Stronnictwa Narodowego w Częstochowie przy ul. Najśw Marji Panny nr. 37, II piętro podaje do wiadomości swym członkom zamieszkałym w mieście i w powiecie, że przy Stronnictwie udzielane będą porady we wszystkich sprawach przez znanego adwokata bezpłatnie codziennie.

Dyżury w sekretarjacie w każdy poniedziałek i czwartek od godz. 6—8 wiecz. dla miasta. W każdy wtorek i piątek od godz. 2.30 do 3.30 po poł dla wsi z powiatu.

W oznaczone powyżej dnie i godziny należy się zgłaszać na udzielenie karty o poradę prawną.

Członkowie Stronnictwa zamieszkali w powiecie mogą zgłaszać się o porady listownie z załączeniem znaczka pocztowego 35 gr. na odpowiedź.

Zaznaczyć należy, iż porady udzielane będą tym osobom, które złożyły deklaracje do Stronnictwa na członków czynnych. Członkowie przybywający do sekretarjatu o porady winni przynieść z sobą legitymację członkowską.

— **Ostatnie przedstawienie „Jasełek".** Dziś, w niedzielę, o godz. 6-ej wiecz. w sali Katedralnej zespół malusieńkich artystów z Zakładu Dzieci bezdomnych odegra po raz ostatni „Jasełka". Spodziewać się należy, że i tym razem przedstawienie zgromadzi tłumną publiczność.

— **Przedstawienie Stow. Młodz. w Rakowie.** Staraniem sekcji teatralno-muzycznej przy Stow. Młodz. Polsk. Męskiej w Częstochowie (Raków) dziś, w niedzielę, o godz. 7-ej wiecz. w sali fabrycznej odbędzie się „Wieczór humoru i śmiechu", na program którego złożą się komiczne skecze, humorystyczne monologi, djalogi i śpiewy.

Czysty dochód przeznaczony jest na remont sali Akcji Katolickiej.

— **Osobiste.** Jak się dowiadujemy, znana artystka - malarka, p. M. Nicewiczowa, uczenica profesorów Kasnerów w Wiedniu, osiedliła się w pobliskim Lublińcu, gdzie otwarła swoją pracownię i udziela lekcji malarstwa oraz artystycznego i nowoczesnego haftu, przyjmując zarazem zamówienia w zakres artystycznego malarstwa i haftu wchodzące.

— **Z teatru Kameralnego.** W sobotę o godz. 8-ej m. 30 wiecz. premjera znakomitej komedji w 4-ch odsłonach H. Mannersa: „Dzikuska". Rolę tytułową odegra p. M. Hlonskówna na czele całego zespołu. Sztuka otrzyma nową oprawę dekoracyjną p. St. Grabczyka. Komedja ta zapowiada się doskonale i niewątpliwie stanie się przebojową w obecnym sezonie teatralnym, budząc zainteresowanie i gromadząc liczną publiczność przy nader niskich cenach miejsc.

W niedzielę trzy przedstawienia: o godz. 4-ej, 6-ej m. 15 i 8-ej m. 30 wiecz. trzykrotnie znakomita komedja w 4-ch aktach: „Dzikuska".

— **Przedstawienie uczniowskie w I-em Gimnazjum państw.** W sobotę i niedzielę, dn. 16 i 17 b. m., dwukrotnie odegrana zostanie w sali I Gimnazjum państw. im. H. Sienkiewicza piękna sztuka pieśniarza młodzieży, wojska i starego miasta Warszawy, nieodżałowanego Or-Ota p. t. „Baśń o szopce". Udział w przedstawieniu bierze 75 uczniów. Ceny biletów od 50 gr. do 2 zł. — Początek przedstawień: w sobotę o godz. 18-ej, w niedzielę o godz. 16-ej.

Przedstawienia te urządzone są staraniem Patronatów przy Gimnazjum na rzecz niezamożnych uczniów, tem większem też cieszyć się winny poparciem i powodzeniem, gromadząc nietylko całą młodzież szkolną, ale i szerszą publiczność.

— **Choinka szkolna.** W czasie ubiegłych ferji świątecznych w d. 24 grudnia, t.j. w wigilję Bożego Narodzenia i w d. 10 b. m. odbyły się uroczystości choinkowe dla najbiedniejszych dzieci szkoły powszechnej nr. 5.

Pierwszą choinkę dla 30 dzieci urządziła Dyrekcja i urzędnicy Banku Polskiego, drugą dla 40 dzieci urządził zakład SS. Nazaretanek, który codziennie przysyła dla tychże dzieci 40 śniadań, składających się z bułki lub chleba z masłem. Na uroczystości w B. P. dzieci otrzymały sute podarunki świąteczne spożywcze i po kawałku materjału ubraniowego, a w dn. 10 b. m. po uroczystości, która odbyła się w szkole pow. przy ul. Przemysłowej nr. 10 i urządzona była łącznie z nauczycielstwem tejże szkoły, dzieci zostały obdarzone torebkami ze słodyczami, owocami, przyborami szkolnemi i podarkami ubraniowemi. Prócz tego dzieci na miejscu otrzymały gorący podwieczorek.

Za okazanie tak wielkiej ofiarności w tak ciężkich dla wszystkich czasach, kierownictwo szkoły łącznie z opieką szkolną składa tą drogą wszystkim ofiarodawcom a mianowicie p. Dyrektorowi Banku Baranowskiemu i wszystkim pracownikom, SS. Nazaretankom, p.p. Mąkoszowej i Kozakowej, nauczycielstwu szkoły Nr. 5, które prócz trudu i pracy nie szczędziło i wkładów materjalnych, w imieniu tych maluczkich serdeczne podziękowanie.

— **Niedzielne przedstawienie dla dzieci w teatrze Kameralnym.** Przepiękna bajeczka sceniczna „Wesele lalki" spodobała się ogólnie młodocianej publiczności. Przedstawienia odbywały się przy szczelnie wypełnionej widowni i przy nie milnącym śmiechu dziatwy. Wobec niezwykłego powodzenia sztuki dyrekcja teatru Kameralnego powtarza ją jeszcze raz dziś, w niedzielę, o godz. 12 w południe.

Dużą atrakcją są wygłaszane wierszyki, za które dziatwa otrzymuje nagrody.

— **Ze Zw. Podoficerów Rez.** Zarząd Koła Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy w Częstochowie przeniósł kancelarję do wspólnego lokalu Związku Inwalidów Wojennych przy ul. Aleja Kościuszki nr. 10, II-gie piętro (przy szkole powszechnej).

Sekretarjat Koła czynny jest w dni powszednie od godz. 18-ej do 19-ej w niedziele i święta od godz. 12-ej do 13-ej.

Zarząd przyjmuje interesantów w każdym tygodniu w godzinach urzędowania Sekretrjatu a to: w poniedziałki—skarbnik, we wtorki — gospodarz, w środy—komendant P. W. i W. F., zaś prezes przyjmuje w piątki. Posiedzenia Zarządu Koła odbywają się w środy od godz. 19-ej do 20 m. 30.

Członkowie w sprawach organizacyjnych, jak również i bezrobocia winni zgłaszać się do Sekretarjatu.

Jednocześnie Zarząd zawiadamia, że w sali Rady Miejskiej odbywają się odczyty o godz. 19ej w każdy piątek, urządzane staraniem P. O. W., przeto pożądanem jest, aby członkowie jaknajliczniej brali w nich udział.

Nawozy sztuczne

będą gwarantowane pod karą do 3000 zł.

P. minister rolnictwa przedstawił Sejmowi projekt ustawy o sprzedaży nawozów sztucznych.

Projekt ustala, że nie wolno używać nazw, które mogą wprowadzić w błąd kupującego, co do rodzaju, pochodzenia lub chemicznego składu nawozu.

Jednocześnie z wydaniem nawozu sztucznego sprzedawca obowiązany jest wydać kupującemu zaświadczenie, które winno zawierać nazwę nawozu, oraz jego składu, użytecznego dla roślin. Jeżeli nabywcą jest handlujący, zaświadczenie winien przechowywać w ciągu roku. Jeśli skład chemiczny nie może być ustalony natychmiast, sprzedawca winien to uczynić w ciągu 14 dni od dnia wydania zaświadczenia. Minister rolnictwa ustali najmniejszą procentową zawartość pożytecznią i największą dopuszczalną szkodliwą dla roślin w nawozie.

Przedstawiciele upoważnionych urzędów mają prawo wstępu do pomieszczeń handlowych, do kontrolowania nawozów, przywożowych z zagranicy, oraz do brania próbek do analizy.

Przekroczenia przepisów będą karane grzywną do 3 tysięcy zł. z zamianą na areszt do sześciu tygodni w razie nieściągalności. Do orzekania grzywien w tej mierze powołane są władze powiatowe, t. j. starostwa.

— **Przedstawienie w sali „Częstochowianka".** Dziś, w niedzielę, zespół amatorów T-wa teatralno-wokalno-muzycznego przy fabryce „Częstochowianka" na ogólne żądanie bywalców teatru odegra 3-ch aktową krotochwilę ze śpiewami i tańcami utw. Jana Galasiewicza p.t. „Maciek Samson".

Początek o godz. 18-ej. Ceny miejsc od 50 gr. do zł. 1.50.

— **Zabawa taneczna w Kawodrzy.** Staraniem plutonu Rezerwistów i b. Wojskowych w Kawodrzy dziś, w niedzielę, w sali fabr. „Gnaszyn" odbędzie się wielka zabawa taneczna. Przygrywać będzie orkiestra 27 p. p. Bufet na miejscu zaopatrzony.

— **Nocne dyżury aptek.**

W nocy z dnia 16 na 17 bież. miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Szostakiewicza — Nowy Rynek Nr. 6, p. Włosińskiego — Kordeckiego Nr. 27.

— **Pożar na Zaciszu.** W ub. piątek o godz. 22 m. 30 w komórce należącej do Bolesława Stępnia, zam. w Zaciszu, powstał pożar od nieostrożnego obchodzenia się z ogniem, przyczem spaliła się jedna ściana drewniana i różne drobiazgi, wartości łącznej 30 zł.

— **Pobity i obrabowany na ulicy.** Wawrzyniec Brodziarz (Cmentarna 17) zameldował policji, że gdy przechodził ulicą Warszawską, zaczepiony został przez Błasika, który pobił go i skradł mu 3 zł. Dochodzenie w toku.

— **Zatrzymani z łupem.** W ub. piątek przez funkcjonarjusza policji zatrzymani zostali na ulicy Złotej — Rospondek Kazimierz (Złota 105) i Kupczak Teodor (Złota 62), od których odebrano 2 gęsi i worek, skradzione we wsi Kocin, gm. Mykanów.

— **Nocny amator cebuli.** Jan Wolbis (Rynek Wieluński 36) zameldował policji, że zatrzymał na kradzieży cebuli z jego stodoły jakiegoś osobnika, którym okazał się Teofil Błaszczyk, zam. we wsi Wręczyca, gm. Węglowice.

— **Rozbrojony podczas bójki.** W dniu 15 b. m. został odebrany rewolwer Piotrowskiemu Ryszardowi (ul. Narutowicza 69,71), który usiłował użyć broni w czasie bójki w ogrodzie przy kościele św. Jakóba z Feliksem Bogumiłem. Dochodzenie w toku.

— **Okradziony w klubie** Kochman Moszek (Ogrodowa 5) zameldował policji, że w klubie sportowym „Warta" skradziono mu z kieszeni marynarki, leżącej na krzesełku, zegarek wart. 140 zł. Dochodzenie w toku.

Udaremniony napad

rabunkowy na sklep spożywczy w Kamienicy Polskiej.

W nocy z 14-go na 15-go b. m. nieznani sprawcy za pomocą wyłamania drzwi usiłowali wtargnąć do sklepu spożywczego Leona Błachnickiego w Kamienicy Polskiej. W porę zbudzony ze snu właściciel sklepu zdążył przepłoszyć złodziei, którzy w liczbie trzech uciekli od wyłamanych już drzwi, znikając w ciemnościach, przyczem pozostawili oni na miejscu włamania swoje narzędzia w postaci świdra oraz żelaznego pręta i zwyczajnych wideł.

Zaznaczyć należy, że udaremniony na szczęście napad rabunkowy, wykonany był akurat w drugą rocznicę tajemniczego podpalenia sklepu Leona Błachnickiego w Kamienicy Polskiej.

— **Kobiety pobite w barakach.** Anna Adersz, zam. w barakach miejskich, zameldowała policji o pobiciu jej i matki przez Ignacego Woźniaka i Henryka Olesiaka, zam. w tychże barakach. Dochodzenie w toku.

— **Tajemnicze najście na mieszkanie.** Jan Hanys, zam. w barakach przy ulicy Nowokieleckiej, zameldował policji, że wieczorem w ub. piątek nieznani osobnicy dobijali się do jego mieszkania, a kiedy im nie chciał otworzyć, potłukli szy-

U osób przygnębionych, wyczerpanych, niezdolnych do pracy, naturalna woda gorzka „Franciszka - Józefa" pobudza obieg krwi, wzmacnia zdolność myślenia i chęć do pracy. Żądać w aptekach i drogerjach.

KINO-TEATR „NOWOŚCI"

Dziś w sobotę 16 b. m. po raz ostatni **MILJON**

Od niedzieli 17-go stycznia b. r.
Najpotężniejszy dramat

SZTABS KAPITAN GUBANIEW

z najlepszymi artystami
ADOLF DYMSZA, PAWEŁ OWERŁO, LILI LIANA i inni.

NAD PROGRAM:
JACK SZUKA ŻONY.
Szczegóły w afiszach. Ostatni seans 9.30.

W niedzielę 17 stycznia br. o godz. 12.30 w południe **MILJON**
WEJŚCIE 50 gr.

Przy pierwszorzędnych
KURSACH KROJU PROF. LEWAŃSKIEGO
z dniem 1 lutego
otwieramy Kurs roczny
Szycia Kroju Modelowania Haftu
Najnowszym systemem. Opłaty pobierane będą w małych ratach miesięcznych. Po ukończeniu uczenice otrzymają dyplomy. Zapisy Aleja 79 m. 7 front. Tamże do nabycia fasony.

Dźwiękowe „Grand-Kino"

Dziś i dni następnych.
Początek w sob. i niedzielę o godz. 4 p. p.
Ostatni seans o godzinie 9.30 wieczorem.
Sala ogrzana. — Szczegóły w afiszach.
Passe-partout i bilety ulgowe nieważne.

Największe arcydzieło! Pierwszy 100 % Dźwiękowiec w/g. powieści Elizy Orzeszkowej p.t.

CHAM

z asami polskiej kinematografji: Krystyną Ankwicz Miecz. Cybulskim, Cz. Skoniecznym, Marją Chaveau i inn.

NAD PROGRAM: Dźwiękowy Przegląd Wydarzeń Światowych i Zawody Hockeyowe.

UWAGA!!! W celu spopularyzowania niniejszego arcydzieła dajemy tylko 2 ulgowe przedstawienia: w niedzielę dn. 17 b. m. o godz. 12.15 i o 2-ej po poł.

Krzesła 80 gr. Loża 1 zł.

by w oknach. Osobnikami tymi są: Dudek Kazimierz i Szydziak Stefan, zam. przy ul. Nowokieleckiej.

Ostatnie wiadomości

NOWE SUKCESY ARMJI JAPOŃSKIEJ.

Moskwa, 16.1. — Wojska japońskie po stoczeniu bitwy z silnym oddziałem chińskich zajęły Tun-Lao. Inny oddział zajął Bej-Dżen na pograniczu prowincji Ze-He.

WYDATKI JAPOŃSKIE NA OKUPACJĘ MANDŻURJI.

Wiedeń, 16.1. — Dzienniki wiedeńskie donoszą z Tokjo: Rząd japoński postanowił udzielić dowództwu wojsk 6 miljonów jen kredytu na utrzymanie okupacji Mandżurji. Od początku kampanji wydatkowano już na ten cel 30 miljonów.

KRWAWE WIECE POLITYCZNE W BERLINIE.

Berlin, 16.1. — Wczoraj wieczorem odbyło się 15 zgromadzeń politycznych w różnych punktach miasta, w czasie których doszło do krwawych starć. Policja dokonała aresztowania 20 osób.

NAPAD BANDYCKI NA KSIĘDZA GREKO-KATOLICKIEGO.

Lwów, 16.1. — „Słowo Polskie" donosi z wojew. Stanisławowskiego, że we wsi Seres Kula nieznani sprawcy dokonali napadu na parocha greko-katolickiego ks. Stefana Antymowicza. Bandyci powalili napadniętego trzema uderzeniami topora w głowę, a następnie zrabowali 20.000 zł. przeznaczone na budowę cerkwi, złoty zegarek i inne przedmioty, poczem zbiegli. Ranny ksiądz, wskutek upływu krwi zmarł w drodze do szpitala. Za bandytami policja wdrożyła energiczny pości.g

KURSY BUCHALTERJI
przy Kurs. Handlowych zatw. przez Ministerstwo W. R. O. P. za Nr. 20902/18
pod kier. R. — German-Szumacherowej
rozpoczynają wykłady buchalterji
kończącym wydaje się **świadectwa.**
Kancelarja, ul. Dąbrowskiego № 11, 2-gie piętro front, tel. 902.
TAMŻE SZKOŁA PISANIA NA MASZYNACH

Dr. Paweł Broniatowski
Choroby skórne i weneryczne
od 9—12 r. i od 4—8 w. Panie od 12—1 p. p.
Częstochowa, ul. Panny Marji 21. Telefon 894

KINO „PANORAMA"
Poranek w niedzielę 17 bm. o g. 12.30
Dusze w niewoli
Dramat w-g powieści B. PRUSA
W rolach głów: **M. Cybulski, L. Solski, A. Halama, Z. Batycka** i wielu innych.
Wszystkie miejsca po 30 groszy, Balkon 50 groszy.

Uśmiejesz się serdecznie czytając książkę
„Zakazany Owoc"
Juljana Pohoreckiego
Do nabycia w księgarniach
ŚWIĘCKIEGO i ROLNICKIEGO.

Kino-Teatr „MUZA"
2 piękne obrazy razem
DZIKI ZACHÓD i MŁODA GENERACJA
Szczegóły w afiszach.

OFIARY:

Na Bezrobotnych: Dr. Rożkowski zł. 15.00 za styczeń. Pracownicy fabryki i folwarku Wrzosowa zł. 21.70. Piekarnia L. Szuladziński zł. 10. Ślusarz przy fabryce Union Textile S. A. w Częstochowie Mazik Wacław zł. 15.

Na sekcję „Ratujmy Dzieci" przy N. O. K. W rocznicę śmierci ukochanej Matki Antoniostwo Egerowie zł. 10.

BIURO DZIENNIKÓW I OGŁOSZEŃ
„RENOMA"
właść. **MARJAN ZUKOWSKI**
Częstochowa, Aleja Nr. 21, Tel. 448.
Przyjmuje: Ogłoszenia do wszystkich pism krajowych i zagranicznych.
Poleca: Dzienniki i czasopisma krajowe i zagraniczne.
Sprzedaje: Wyroby tytoniowe, papierosy oraz znaczki stemplowe, pocztowe, weksle i t. p.
Obsługa solidna i szybka.

Gimnastyka hygieniczna i rytmiczna
Systemem: „Neue Schule für Bewegungskunst" Bondenwieser w Wiedniu.
Komplety dla pań i dzieci od lat 4-ch. Specjalna gimnastyka odchudzająca. — Lekcje w kompletach i solo — CENY ZNIŻONE.
Zapisy, oraz informacje u p. MARJI ROZENBERG, Jasnogórska 32 m. 4.

BACZNOŚĆ ROBOTNICY SZEWSCY!
18-go stycznia (poniedziałek) godz. 6-ta wiecz. w lokalu Rady zw. zaw. Aleja Wolności nr. 48 (dawn. Kościuszki) odbędzie się Walne Zebranie na które zaprasza ZARZĄD.

Większy BROWAR
produkujący pierwszorzędne piwa
poszukuje na Częstochowę i okolicę
zastępcę (składnika)
Zgłoszenia: pod **„BROWAR" ŁÓDŹ,** skrzynka pocztowa № 168.

AMBROZJO-PIETRUKIEWICZ! Określa: nieomylnie charakter, zalety, wady, teraźniejszość i przyszłość. Częstochowa, Rynek Wieluński 1.

DLA PP. KOLEJARZY
3 szt. fotografji w pierwszorzędnem wykonaniu przepisowego rozm 6x5 cm. tylko 1.50 gr. Poco szukac po kątach fuszerów? Zakł. art. fotogr. „Stella" II Aleja 33. 1957

POWAŻNE
przedsiębiorstwo handlowe poszukuje na powiaty, młodych przedstawicieli — wywiadowców handlowych branży spożywczej. Pensja miesięczna 500 zł. Konieczne stałe zamieszkiwanie w rejonie i złożenie kaucji, do Banku Gospodarstwa Krajowego, na swoje imię, w wysokości zł. 5.000.— Wyczerpujące oferty: Biuro Ogłoszeń Pietraszek, Warszawa, Marszałkowska nr. 115 pod „Odpowiedzialny".

POKÓJ
z kuchnią do wynajęcia Spadzista dawn. Polna, Ostatni Grosz. 127

POKÓJ
umeblowany z niekrępującem wejściem do wynajęcia, Kilińskiego 7 Wiadomość u dozorcy.

DO SPRZEDANIA
domy z ogrodami, place do budowy, ziemia na morgi, gospodarki, sklepy, restauracje, cukiernie, piwiarnie. — Wiadomość Aleja 28, Kowalski. 1983

OD ZARAZ
pokój umeblowany dla 1 — 2 inteligentnych panów, wejście osobne ze schodów i stancja dla 2-ch uczni, Waszyngtona nr. 73 (daw. Jasna 2 mieszk. 8, p. II).

WDOWA
40 kilka lat, katoliczka, samotna, posiada przedsiębiorstwo przemysłowe, które pomimo kryzysu dobrze prosperuje, z powodu zmian rodzinnych i nie mając pomocy w swej pracy, poszukuje wspólniczki lub wspólnika również osobę samotną i nie mającą żadnych obowiązków. Kapitał wymagany od 10 do 15 tysięcy złotych. Tylko poważne zgłoszenia: Aleja nr. 6, Szmulewicz. 82

WILLA
murowana, 6 mieszkań, w Olsztynie z ogrodem, woda na miejscu — do sprzedania. Wiad. Warszawska 8, Jadłodajnia.

KWIATY
doniczkowe, dekoracyjne, wieńce, bukiety ślubne i imieninowe po niskich cenach nabyć można ul. Śląska nr. 10 — w ogrodzie. 3

SPRZEDAM
motor Brown Boweri — 6 k. m. obrot. 1.400, oraz wialnię i sieczkarnię. Zawodzie, Henryka 20, Kluźniak. 36

ZGUBIONO
książkę wojskową wyd. przez PKU. Radomsko na imię Józef Kuliński.

ZGUBIONO
książkę wojskową wyd. przez PKU. Częstochowa na imię Feliks Buła.

ZGUBIONO
książeczkę oszczędnościową Spółdzielczego Banku Ludowego wyd. na imię Arkadjusza Orłowskiego. 107

SPRZEDAM
domek nowy 3 ubikacje z dużym placem w ładnem miejscu, niedrogo. Wiadomość: Stradom — Piastowska nr. 59, J. Cichoń. 114

MEBLE
nowe i używane wszelkiego rodzaju kredensy, stoły, krzesła, szafy, bieliźniarki, trema, otomany, kozetki, łóżka, materace, sypialnia jasna i krzesła gięte. I Aleja nr. 12, Gliński. 822

DOM
do sprzedania 6 ubikacji w tem sklep z wolnem mieszkaniem i ogród warzywny przy ul. św. Rocha nr. 31. Wiadomość św. Rocha 12 w sklepie.

DO WYNAJĘCIA
pokój z kuchnią, wygody — osobno sklep, pokój. Aleja Wolności 32, (dawniej ul. Kościuszki).

MOTOCYKL
marki „Triumpf" — 550 ccm. — zupełnie nowy sprzedam tanio. Ruziewicz, Ogrodowa nr. 11, tel. 2-31. 101

WAŻNE dla PP. OGRODNIKÓW
Szpagat specjalny na maty sprzedaje po cenie fabrycznej I Aleja nr. 1 w podwórzu.

DO DOBRZE
prosperującego interesu potrzebny spólnik z kapitałem od zł. 10.000 do 15.000. Oferty dla „Kupca" do sklepu „Gońca".

DO WYNAJĘCIA
mały pokoik i kuchenka. Wały Dwernickiego nr. 81 (dawniej Lewe Wały). Od 3 — 5 po poł.

DO GIMNAZJUM
przygotowuję nowowstępujących pod gwarancją oraz poszukuję pokoju. Oferty pod „Profesor" do sklepu „Gońca". 37

STUDENT
udziela matematyki i łaciny. 3 zł. godzina. Oferty do sklepu „Gońca" pod „Student". 133

ZARAZ
sprzedam radjo czterolampowe. Aleja nr. 20 mieszk. 10. 138

POTRZEBNE
2 pokoje z wygodami i używalnością kuchni. — Oferty do sklepu „Gońca" sub. „Dwie osoby".

POTRZEBNA
sklepowa z kaucją. Oferty do sklepu „Gońca" dla „Sklepowej". 68

KUPIĘ
wóz duży z uprzężą lub bez. Focha 51 u dozorcy.

KRAWCOWA
wykwalifikowana poszukuje pracy po domach. Rynek Wieluński nr. 11, Raczyńska.

KRAWCOWA
poszukuje szycia po domach. Wiadomość: ulica Narutowicza 66 w magli.

ZGUBIONO
kartę mobilizacji wyd. przez P. K. U. na imię Chaim Fefer. 126

SPÓLNIK
do interesu handlowego z kapitałem od zł. 10.000 do zł. 15.000 i współpracą poszukiwany. Oferty pod „Spólnik 10" do sklepu „Gońca". 78

2 TOPOLE
i 1 lipa do sprzedania Grabówka nr. 38. 84

DOM
z drzewa ze sklepem do sprzedania. Zacisze, ul. Generała Bema nr. 26.

Rozkład jazdy Autobusów Miejskich

obowiązujący od 18 stycznia 1932 roku do odwołania.

Linja „Z"		Do Rakowa				Do Rynku Wiel.			
Z N. Rynku do Zacisza	Z Zacisza do N. Rynku	Z Rynku Wieluń.	Z Now. Rynku	Z Częstochowianki	Na Rakowie	Z Rakowa	Z Częstochowianki	Z Now. Rynku	Na Rynku Wieluńskim
7.00	7.20	7.10	7.23	7.33	7.45	7.45	7.57	8.07	8.20
7.40	8.00	8.20	8.33	8.43	8.55	8.55	9.07	9.17	9.30
8.20	8.40	9.30	9.43	9.53	10.05	10.05	10.[illegible]7	10.27	10.40
9.00	9.20	10.40	10.52	11,03	11 15	11.15	11.27	11.37	11.50
9.40	10.00	11.50	12.03	12.13	12.25	12.25	12.37	12.47	13.00
10.20	10.40	13.00	13.13	13.23	13.35	13.35	13.47	13.57	14.10
11.00	11.20	14.10	14.23	14.33	14.45	14.45	14.57	15.07	15.20
11.40	12.00	15.20	15.33	15.43	15.55	15.55	16.07	16.17	16.30
12.20	12.40	16.30	16.43	16.53	17.05	17.05	17.17	17.27	17.40
13.00	13.20	17.40	17.53	18.03	18.15	18.15	18.27	18.37	18.50
13.40	14.00	18.50	19.03	19.13	19.25	19.25	19.37	19.47	20.00
14.20	14.40	20.00	20.13	20.23	20.35	20.35	20.47	20.57	
15.00	15.20								
15.40	16.00								
16.20	16.40								
17.00	17.20								
17.40	18.00								
18.20	18.40								
19.00	19.20								
19.40	20.00								
20.00	20.40								

— Losy Miejskiej Komunikacji Autobusowej.

Jak głosi zamieszczony powyżej rozkład jazdy, autobusy miejskie będą kursować od poniedziałku, dn. 18 b. m., uruchomione jednak będą tylko 2 autobusy aż do odwołania na linjach od N. Rynku do Zacisza i z powrotem oraz od Rynku Wieluńskiego do Rakowa i z powrotem. W sobotę więc autobusy po raz ostatni wyruszyły na miasto w pełnym składzie, w niedzielę nie będą kursować zupełnie, a od poniedziałku uruchomione zostaną prowizorycznie.

Ostateczne losy miejskiej komunikacji autobusowej nie zostały jeszcze rozstrzygnięte.

PLACE
po cenach zniżonych, na długoterminowe spłaty, bez długów — oraz domy gotowe do sprzedania na Lisińcu. Wiadomość: Bank Ludowy lub na miejscu — Kott. 61

SPRZEDAM
bilard. Kordeckiego 29, restauracja. 111

POKÓJ
umeblowany do wynajęcia. Dąbrowskiego 13 mieszk. 3. 135

ŚLUBNE PARY!
Nowożeńcy wszyscy przez cały karnawał fotografują się tylko w Zakł. artyst. „STELLA", bo tylko u „STELLI" jest najtaniej i najlepiej. Każda **ślubna para** otrzymuje **portret** ze swojego zdjęcia **bezpłatnie.**
Zakład art. fotogr. „Stella" II Aleja 33.

AKUSZERKA P. K. Ch. Kilańczyk, Piłsudskiego nr. 13/15, vis a vis dworca, udziela porad. Dla niezamożnych ustępstwa

DZIERŻAWY
majątku 30 — 100 morgów dobrej ziemi poszukuję. Zgłoszenia skrzynka pocztowa nr. 175. 62

POKÓJ
z wodą do wynajęcia. Garncarska nr. 16. Wiadomość u gospodarza.

KAŻDY PRZYZNA
że za **8 złotych** 6 szt. elegancko wykonanych fotografji wraz z artystycznym portretem w pierwszorzędnym zakładzie fotograficznym „Stella" II-ga Aleja 33 jest bardzo tanio. Już nie potrzeba szukać po kątach fuszerów.

DOMEK
do sprzedania tanio. — Wiadom. Ciasna nr. 9, obok fabr. Peltzerów.

DO WYNAJĘCIA
skład węgla. Wiadomość Ciemna nr. 54 u Papalskiego. 65

INŻYNIER
poszukuje pokoju, możliwie z oddzielnem wejściem, łazienką, śniadaniami, obiadami. Oferty do sklepu „Gońca" pod „Inżynier". 128

RĘKAWICZKĘ
skórkową z podszewką (z lewej ręki) zgubiono w dniu 13-ym b. m. około godz. 17-ej na rogu ul. Panny Marji i Marsz. Piłsudskiego tuż obok kiosku gazetowego. Łaskawy znalazca tej bezwartościowej dlań drobnostki, raczy zwrócić ją do sklepu „Gońca" dla „J. C."

SKŁADNICA MEBLI
Mistrzów Stolarskich w Częstochowie, Dąbrowskiego nr. 5. — Poleca meble w różnym wyborze jak również posiada meble gięte na składzie oraz przyjmuje zamówienia. Ceny zniżone.

MIESZKANIE
trzypokojowe, Aleja 53, odstąpię za zwrotem kosztów przeróbek w sumie zł. 1.000.— Czynsz miesięczny 80 zł., Jung.

MIESZKANIE
do wynajęcia ul. Wały Dwernickiego nr. 47 u gospodarza. 143

POWAŻNE
przedsiębiorstwo handlowe poszukuje od zaraz kilka inteligentnych wymownych, dobrze się prezentujących Pań w wieku ponad lat 25 do doborowej pracy zewnętrznej. Warunki. My żądamy: całkowite oddanie się naszej sprawie. My dajemy: Posadę stałą z wysokim dochodem miesięcznym. Bliższe informacje w poniedziałek i wtorek od godz. 10-ej do 12-ej i od 3-ej do 5-ej Kopernika 2, I piętro.

DOM
do sprzedania. Ulica Olsztyńska 23, P. Banik.

POJEDYŃCZE
mieszkanie wynajmę ul. Stodolna nr. 1. 145

MATERACE
ciepłe od 140 zł. para! otomany dywanowe, kozetki, tapczany, krzesła dębowe oraz wszelkie roboty w zakresie tapicerstwa wykonywa zakład tapicerski II Aleja nr. 19. Kanapa-łóżko dwuosobowe. 141

WSZELKIE
zgłoszenia kupna i sprzedaży przyjmuje i załatwia solidnie Golczyk, II Aleja 25, piwiarnia.

DO SPRZEDANIA
dom i 2 i ćwierć morgi ziemi w Wyczerpach Górnych — Franciszek Laskowski. 148

DO SPRZEDANIA
dom z pięknym ogrodem, bardzo tanio i inne domy w różnych cenach, place, ziemia na morgi, gospodarki, sklepy. Wiadomość: Rynek Wieluński nr. 8. 81

DO SPRZEDANIA
2 morgi ziemi przy ul. Ciemnej. Wiad. Rynek Wieluński nr. 16. 77

DO SPRZEDANIA
pompa ręczna do studni z rurami. Częstochowa, Kordeckiego nr. 25, Otrąbek. 72

ZGUBIONO
książeczkę Zakł. Ubezp. Prac. Umysł. w Warszawie wyd. na imię Dory Wajsbard. 122

SPRZEDAM
domek 8 mieszkań w dobrym stanie przy ul. Stodolnej, oraz przy Rynku na Zawodziu. Wiad. ul. Warszawska nr. 89, Zyskowski. 140

SPRZEDAM
gospodarstwo 23 morgi przy Częstochowie za 24.000 zł., dom nowy na Zawodziu za 5.000 zł., dom nowy, skład węgla za 8.500 zł., dom nowy, sklep rzeźniczy za 22.000 zł. — wpłata 12.000 zł. Wiadomość „Renoma", Aleja nr. 21. 79

AGENT
do sprzedaży artykułów żywnościowych na prowizję, ew. z gwarancją, poszukiwany. — Oferty dla „Przemysłowca" do sklepu „Gońca". 121

SPRZEDAM
dom nowy 15 pokoi w śródmieściu za 18.000 zł. domy mniejsze i większe w różnych dzielnicach bardzo tanio, oraz gospodarstwa, place w różnych kierunkach, sklepy, restauracje. Wiadomość II-ga Aleja nr. 25, Piwiarnia, Golczyk. 74

ZGUBIONO
książkę Kasy Chorych wydana na imię Lucyny Wolbis. 147

POKÓJ
umeblowany do wynajęcia z oddzielnem wejściem. Dąbrowskiego 21 u właścicielki. 83

POKÓJ
umeblowany z oddzielnem wejściem do wynajęcia. Aleja Wolności 19 mieszk. 24. 147

POKÓJ
umeblowany z oddzielnem wejściem do wynajęcia III-cia Aleja nr. 55 mieszk. 4. 60

POKÓJ
z kuchnią do wynajęcia i potrzebny uczeń. Zakład fryzjerski. Narutowicza nr. 56. 16

SPRZEDAM
tokarnię pociągową, 800 w kiernerach, motor — 220 volt 4 KM. Jasnogórska nr. 108/110 m. 2.

3 POKOJE
z kuchnią, z wygodami, oraz sklepy z pokojami do wynajęcia. Aleja Wolności 68 róg Mickiewicza obok Kasy Chorych.

UMEBLOWANY
słoneczny pokój z oddzielnem wejściem do wynajęcia. II Aleja 38, mieszk. 5. 143

DO WYNAJĘCIA
2 pokoje z kuchnią oraz 3 pokoje z kuchnią przy ul Kawiej. Wiadomość: Aleja nr. 35 mieszk. 14.

BEZROBOTNI!
Na zaświadczenia do zapomogi 3 szt. fotografji retuszowanych tylko 1 zł. Poco szukać po kątach fuszerów? Zakł. art.-fotogr. „Stella" II-ga aleja 33

GOSPODARSTWO
rolne 12 morgów ziemi ornej pszennej, zabudowania, sprzedam, 3 klm. od Częstochowy. Wiad. Warszawska 47, sklep.

SPRZEDAM
dom 3 ubikacje z wolnem mieszkaniem ulica Olsztyńska nr. 60. 144

Z kino-teatrów.

Teatr „Odeon" wyświetla pierwszy dźwiękowy film hiszpański p. t. „Błędne ognie w Buenos Aires". Akcja tego niezwykłego filmu, stanowiącego ciekawą nowość ze względu na autentyczny koloryt oraz b. melodyjną muzykę i pieśni hiszpańskie, przenosi widza „pod modre niebo Argentyny". W treści zawarte są dzieje dziewczyny wiejskiej, która, mając piękny głos, robi karjerę, bo dostaje się do teatru w Buenos Aires. Tutaj jednak, pod wpływem blichtru i pokus, ulega złym wpływom, to też dwaj dziarscy „gauchos", pragnąc ją uchronić od zguby, aranżują porwanie jej z teatru. Doskonały jest ten właśnie epizod porwania za pomocą lasso, zarzuconego z loży na śpiewaczkę podczas występu scenicznego. Film ma sporo tego rodzaju kapitalnych momentów, grany jest dobrze przez artystów hiszpańskich z Zofją Bozan, G. Guzman i C. Gardele na czele, a dużym jego walorem są melodyjne pieśni, wykonane przez znakomitych śpiewaków i śpiewaczki o ciepłych, miłych głosach. — Nad program tygodnik i groteska rysunkowa Fleischera.

Teatr „Nowości" wystawia nowy, wspaniały film polski p. t. „Sztabs-kapitan Gubaniew". Poza zasadniczą treścią zwrócić musi uwagę tło filmu: martyrologja ludu polskiego w ziemi chełmskiej pod zaborem rosyjskim. Zwrócić musi uwagę tem większą, że odtworzono film według praw dziwych wydarzeń, których smutnej pamięci bohaterem był historyczny oficer-kat Gubaniew, srożący się na czele swego oddziału karnego w ziemi chełmskiej. W zasadniczej treści dramatu ujęte są dzieje pięknej dziewczyny ze dworu i młodego studenta. Prosząc o uwolnienie niewinnie aresztowanego chłopa, biedaczka wpadła w oko okrutnemu sztabs-kapitanowi, który niecnym podstępem pragnie ją zdobyć, w dniu ślubu wtrącając jednocześnie jej ukochanego do więzienia. W tragicznej sytuacji przychodzi wybawienie w osobie ordynansa, który desperackim czynem spłaca dług wdzięczności wobec napastowanej Basi. Jak widać z powyższego streszczenia, film ten, osnuty na tle niedawnej przeszłości, zapowiada się nader ciekawie. Role główne grają: Lili Lyana — Basia, P. Owerłło— jej ojciec, B. Gielski — student, E. Nebel — Gubaniew, A. Dymsza — ordynans, J. Szeliga — chłop i t. p. — Nad program komedja.

Teatr „Grand - Kino" wyświetla najnowszy, polski film dźwiękowy p. t. „Cham", opracowany wg. znakomitej powieści Elizy Orzeszkowej. Nareszcie więc produkcja rodzima zdobyła się na czwarty czy piąty film taki, o którym można powiedzieć bez przesady, że jest arcydziełem. Nareszcie też zerwano z szablonem treści większości filmów krajowych. Zwłaszcza postać tytułowa owego „chama", prostego chłopa-rybaka, który jednoczy spokojny upór z iście ewangeliczną dobrocią, stanowi dla widzów problem i daje do myślenia. Bohaterką filmu jest nieszczęsna dziewczyna, która zmuszona warunkami nędzy wielkiego miasta przeszła przez wszystkie szczeble upodlenia, aż, znalazłszy się na wsi, osiąga, zda się, ciche szczęście u boku męża — „chama". Jednakowoż jad deprawacji zbyt silnie już zatruł jej duszę, bo oto Franka walczy z sobą, ulega dobrym i złym popędom, wreszcie powoduje tragedję. Film ku końcowi posiada szereg mocnych scen, wrażenie też wywiera duże. Ozdobą filmu są prześliczne krajobrazy wiejskie, a wspaniale wypadł fragment procesji w Łowickiem ze śpiewem chóralnym przy dźwięku dzwonów. Wogóle strona folklorystyczna jest niezwykle barwna i udatna. W filmach polskich mało znajdziemy kobiecych kreacji tej miary, co postać Franki w interpretacji Krystyny Ankwiczówny, która gra z głębokiem przejęciem i szczerością tę trudną rolę. M. Cybulski jest dobry w tytułowej roli, trochę jeno z rysów i mowy za „inteligentny" jak na „chama". Udźwiękowienia filmu dokonano w kraju doskonale. — Nad program tygodnik i film sportowy.

Kino „Panorama" demonstruje głośny film polski p. t. „Iwonka", opracowany według powieści J. Germana. Dzięki nader urozmaiconej treści, zawierającej ciężkie przeżycia osieroconej dziewczyny i dramatyczne dzieje jej miłości, obraz jest intersujący tembardziej, że gra artystów z J. Smosarską w roli tytułowej na czele stoi na dobrym poziomie.

Kino-teatr „Muza" demonstruje w wielkim programie dwa filmy: sensacyjny z serji Wild West i zresztą noszący takiż tytuł „Dziki Zachód" z bohaterskim Bobem Custerem w roli głównej oraz dramat z życia żydów w Ameryce p. t. „Młoda generacja" z uroczą Liną Basquette, R. Cortezem i in. w rolach głównych.

Kino „Lew" demonstruje wielki, 20-aktowy film sensacyjny p. t. „Władca djamentów". Emocjonującą treścią filmu jest walka groźnej szajki opryszków o sekret fabrykacji djamentów, przyczem w roli obrońcy wynalazcy i jego wnuczki występuje bohaterski H. Stevenson, a piękną jego partnerką jest L. Loraine. (—j.)

Kino „PANORAMA" — Od piątku 15 stycznia r. b. i dni następne

IWONKA

Dramat współczesny w 10 aktach w/g. powieści J. GERMANA. — W roli tytułowej królowa polskiego ekranu **Jadwiga SMOSARSKA** oraz największe gwiazdy kinematografji Polskiej.
Uwaga! Wszystkie miejsca po 50 gr., balkon 1 zł. Szczegóły w afiszach.

WYKORZYSTAJCIE OKAZJĘ!
Nowootworzony sklep wszelkich dodatków krawieckich **przy ulicy II Aleja Nr. 18** vis a vis bramy p. t. **M. KONIECPOLSKI**
Poleca różne podszewki, nici, guziki i t. p. po cenach konkurencyjnych.

Z KRZEPIC

W sobotę, dn. 9 b.m., w sali Straży Pożarnej, odbyła się zabawa taneczna urządzona staraniem tejże Straży. Zabawa ściągnęła miejscową i okoliczną inteligencję, tak, że zaliczyć ją należy do bardzo udatnych. Prawdziwą też sensacją dla gości był doborowy komplet orkiestry 27 p. p., który został bardzo serdecznie przyjęty przez obecnych. Dzięki doskonałej orkiestrze bawiono się ochoczo do białego dnia. Tańce z życiem prowadził p. K. S. Sala była pięknie udekorowana dzięki staraniom p. Miecz. Jędrysiaka. Widz.

Z Kamienicy Polskiej

(Koresp. wł. „Gońca Częst.").

W dzień Nowego Roku z inicjatywy tamtejszego ks. prob. St. Jastrzębskiego odbył się w Domu Ludowym piękny obchód „opłatka" dla całej parafji. Na całość wspomnianego obchodu obok tradycyjnego łamania się opłatkiem, tudzież przemówień okolicznościowych złożyły się jeszcze ładne amatorskie popisy teatralne miejscowego Stow. Mł. Pol. w postaci deklamacji, śpiewów, tańców narodowych i t. d. Wreszcie ogólną zabawą z tańcami zakończono piękny obchód „opłatka", który — według zapowiedzi swego inicjatora — ma być odtąd wprowadzony jako doroczny zwyczaj parafjalny.

W niedzielę dn. 3 b. m. Stow. Mł. Pol. urządziło wieczorem w Domu Ludowym amatorskie przedstawienie teatralne, którego program stanowiły 2 zabawne sztuczki, przyczem pierwsza była ludowa, zaś druga, arcywesoła komedyjka z życia mieszczaństwa. Po przedstawieniu odbyła się krótka zabawa taneczna.

W dzień Trzech Króli komitet rodzicielski przy tamtejszej 7-klasowej szkole powszechnej urządził w Domu Ludowym wielką doroczną zabawę publiczną, która z dużem powodzeniem przeciągnęła się aż do rana.

W ub. niedzielę tamtejszy Oddział Związku Strzeleckiego urządził w lokalu szkoły powszechnej obchód choinkowy oraz „opłatek". W obchodzie tym oprócz członków tamtejszego Oddziału „Strzelca", tudzież licznego grona zaproszonych gości z pośród miejscowej ludności, wzięli także udział przyjezdni goście z Częstochowy. Jot.

ZWIĄZEK FELCZERÓW W CZĘSTOCHOWIE.

Zawiadamia swoich Członków, że w niedzielę dnia 24 stycznia 1932 r. o godz. 15 w pierwszym terminie lub o g. 16 w drugim terminie odbędzie się

Ogólne Roczne Zebranie

w lokalu Związku ul. Piłsudskiego 2.

Zarząd.

Łamigłówka № 287.

Ułożył: „Ruf".

Ułożyć 19 wyrazów według podanego znaczenia tak, by litery środkowe, oznaczone gwiazdkami i czytane z góry na dół, utworzyły nazwę wypadku historycznego z dziejów Polski.

Znaczenie wyrazów: 1) Miasto we Włoszech, zniszczone przez trzęsienie ziemi, 2) Spieszczone imię męskie, 3) Rodzaj pasty do butów, 4) Czcionki drukarskie skośnego kształtu, 5) Sztuka kierowania się w życiu, 6) Nazwa plemienia słowiańskiego, 7) Igrzyska, 8) Wieczór poprzedzający jakąś uroczystość, 9) Birbant, hulaka, 10) Inaczej pirat, 11) Odźwierny w klasztorze, 12) Zdrobniałe imię żeńskie, 13) Drewniane szable, 14) Obywatel jednego z państw Europy, 15) Twierdza obrony, 16) Teren do ćwiczeń wojskowych, 17) Inaczej w Hiszpanji słynna ze swej obronny, 18) Zebranie zakonne, 19) Piszący dzieła, powieści.

```
o o o * o o o
o o o * o o o
o o o * o o o
o o o * o o o
o o o * o o o
o o o * o o o
o o o * o o o
o o o * o o o
o o o * o o o
o o o * o o o
o o o * o o o
o o o * o o o
o o o * o o o
o o o * o o o
o o o * o o o
o o o * o o o
o o o * o o o
o o o * o o o
o o o * o o o
```

Rozwiązanie łamigłówki Nr. 287 nadsyłać należy do Redakcji „Gońca Częstochowskiego" do dnia 20 b. m. przyczem uprzejmie prosimy o zaznaczenie na kopertach że zawiera rozwiązanie szarady.

Za dobre rozwiązanie Redakcja wyznacza trzy nagrody: 1) powieść jednotomową, 2) powieść jednotomową i 3) pocztówki artystyczne. Nagrody rozdane rozstaną drogą losowania.

—)x(—

Rozwiązanie szarady № 286.

JÓZEF IGNACY KRASZEWSKI.

Jazygowie, Ösemka, Zendowie, Eteokles. Faworytka, Irredenta, Ganimedes, Nabopalasar, Atanaryk, Chiromancja, Yarmouth, Kasyteryt, Rochebrun, Alkinoos, Sołfatara, Zakopane, Enigmatyczny, Wertumnus, Serpentyn, KoŁŁątai, ikonoodul.

Trafnych rozwiązań szarady sylabowej Nr. 286 nie nadesłano.

Darmo browning str. 150 naboji

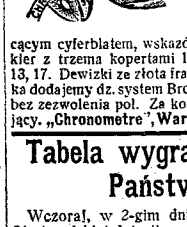

Otrzyma każdy bezpłatnie, kto zamówi u nas zegarek ze złota francuskiego, nie różniący się od prawdziwego złota 18-to karat. za zł. 7.40 z 10 letn. gwar. wyr. do minuty, 2 szt. 14, lep. gat. fant. 10, 15.— ze świecącym cyferblatem, wskazówkami 11 i 15 kryty ankler z trzema kopertami lub na rękę „Remontoir" 13, 17. Dewizki ze złota franc. 1,2. Do każdego zegarka dodajemy dz. system Brovn. U.P. № 23411 50 naboji bez zezwolenia pol. Za koszta przesyłki płaci kupujący. „Chronometre", Warszawa, Graniczna 15. G.C.

Tabela wygranych Loterji Państwowej.

Wczoraj, w 2-gim dniu ciągnienia 3-ej klasy 24-ej polskiej loterji państwowej, wygrane padły na numery następujące:

Zł. 30.000 na n-r. 132411.

Zł. 2.000 na nr. 76398.

Po zł. 1.000 na n-ry: 73217 155882.

Po zł. 350 na n-ry: 7117 12062 55357 77373 96468 121694 126453 127831 131434.

Po zł. 300 na n-ry: 3300 9749 20434 117139 134526 147644 152081.

Po zł. 250 na n-ry: 679 2629 5605 10633 24098 27729 39370 39387 40227 42753 46281 51936 57856 61816 65742 70501 72998 73418 73986 77007 88464 88619 91135 93613 95080 95997 100207 103557 109278 111216 114433 115996 117719 125044 129451 132875 142205 145001 147301 148330 148718 150484 153883 15441 155472 156368 156759.

Po 200 złotych wygrały numery następujące: 175 229 87 360 66 577 871 95 946 1015 69 169 208 14 352 426 787 967 2024 48 91 238 372 411 73 642 65 78 89 704 916 3013 137 203 376 448 71 616 52 714 17 886 942 50 4011 24 120 82 254 97 384 438 521 68 609 14 726 28 29 80 849 951 5110 59 85 287 373 827 6133 237 303 513 95 628 718 88 7373 90 569 741 814 920 26 8212 544 625 39 94 961 964 9086 103 24 88 485 87 515 20 43 663 757 847 905 59 10076 467 506 95 654 838 65 82 11136 200 76 331 71 78 415 444 58 500 816 71 924 25 12117 230 79 408 61 593 655 748 756 857 13057 105 08 72 208 330 60 453 587 876 14050 92 211 389 434 74 694 720 816 955 15073 299 320 21 515 67 607 32 71 86 730 31 835 959 16031 159 479 539 84 91 805 887 17255 89 675 718 919 28 18105 691 704 835 981 19019 168 221 389 98 439 79 501 740 975 20027 59 61 66 90 92 168 395 99 443 72 95 567 869 80 21024 147 75 218 50 85 395 467 639 745 59 69 858 940 99 22113 56 222 51 346 91 462 510 698 23054 65 71 400 87 605 20 880 90 24043 58 137 72 203 568 714 27 36 60 25136 220 318 55 520 690 713 803 26010 95 137 263 413 94 860 992 27014 102 273 329 551 61 634 839 62 28136 75 91 278 88 307 42 451 524 652 692 825 40 29058 155 62 250 318 416 507 31 98 78197 875 949.

30032 79 410 40 520 739 62 827 964 88 31053 59 418 567 906 32070 82 303 415 553 94 672 724 48 835 56 923 33005 82 92 423 63 585 820 34299 305 81 98 425 574 682 713 895 35005 237 368 421 57 80 601 45 893 908 36026 232 403 43 608 29 822 903 37123 376 566 707 95 866 38114 34 55 72 645 757 921 63 39020 32 292 417 68 69 81 662 869 40095 382 407 646 875 906 7 41010 48 108 65 96 322 473 629 61 746 82 835 53 901 42110 36 200 384 433 511 990 43151 97 212 95 328 430 573 671 86 798 947 44022 56 70 178 451 63 79 568 616 713 56 895 904 20 45102 26 45 468 46047 64 171 87 309 56 401 55 71 501 611 739 972 80 47116 212 627 62 772 826 46 76 48428 609 780 82 913 79 88 49000 226 394 561 730 50011 464 842 51057 191 294 331 436 579 646 93 838 52235 542 95 811 81 53103 17 49 78 258 438 616 775 76 896 54005 151 227 643 55226 47 79 698 727 895 905 56112 70 221 429 566 75 660 57060 125 230 51 347 81 409 926 58150 278 88 302 483 94 624 784 946 59391 416 73 573 786 805 6 14 71.

60086 361 96 428 29 83 907 76 61064 421 94 706 73 708 84 848 63 909 89 62170 210 27 90 485 751 63071 131 52 517 616 703 926 56 64063 66 67 71 212 568 76 654 761 81 911 65310 66 578 909 48 6642 68 665 732 77 819 67064 103 39 221 352 423 74 76 607 738 915 64 68039 54 77 340 418 543 667 721 879 69159 219 317 47 82 505 99 612 831 905 70260 458 79 559 604 21 64 876 978 71391 94 682 85 857 72228 323 493 536 662 65 83 73092 190 214 57 58 369 94 419 71 664 720 74116 361 425 64 511 86 931 75168 372 417 591 724 855 82 932 76054 200 375 98 439 513 88 619 31 769 900 77135 241 373 569 627 703 46 810 921 78028 373 567 662 76 828 79023 48 112 44 225 315 419 530 78 737 980 80007 612 905 81035 150 99 314 575 618 91 897 983 82109 351 98 615 80 738 93 921 48 83378 91 412 514 61 624 93 756 84179 92 443 561 [illegible] 989 85047 76 176 430 553 60 613 982 86023 [illegible] 253 71 339 484 668 71 910 23 87031 109 97 215 91 636 39 716 52 826 96 88168 81 247 393 441 676 823 63 934 91 89184 89 548 744.

90 15 82 313 52 432 52 507 94 891 909 53 91118 76 275 315 94 871 989 92079 186 235 72 93 354 402 41 589 645 739 93069 76 163 472 580 660 723 851 978 84 94034 116 624 763 805 17 95099 162 743 878 96081 116 17 381 442 86 588 677 97386 407 86 652 711 910 14 98007 151 299 415 578 853 99050 53 130 42 372 525 653 740 62 951 100117 236 71 509 80 604 81 99 786 97 886 977 101222 483 99 534 576 853 102114 223 311 418 30 58 533 743 824 920 21 45 103003 123 304 534 689 874 104094 177 78 83 296 323 716 772 892 991 105076 760 81 632 81 745 65 847 949 106031 151 286 947 50 602 914 83 107089 242 313 19 60 429 63 622 73 91 758 88 961 108032 33 119 35 73 400 25 36 54 607 790 889 109124 229 347 510 43 603 06 888 974 110001 22 171 378 454 613 82 89 834 59 111123 97 621 54 743 852 859 68 112084 238 47 68 71 97 427 41 530 72 113015 90 105 268 392 418 85 580 636 701 71 878 905 114010 296 376 391 458 89 538 47 754 893 115120 207 354 446 974 116041 52 200 550 800 64 97 997 117589 97 960 67 118025 252 74 307 27 567 753 805 119075 83 174 271 72 564 678 750 833 71.

120094 131 219 349 93 704 899 927 121335 84 486 90 95 527 93 633 804 56 918 122004 8 9 15 44 257 66 579 631 775 878 81 929 123134 423 32 44 575 692 730 95 952 124097 154 60 331 78 411 555 668 719 945 125071 99 107 674 759 126173 326 578 605 19 39 53 863 127225 337 49 431 52 627 76 82 887 129099 103 19 281 440 81 608 789 959 87 130103 29 267 309 475 522 90 867 131009 56 67 164 263 481 88 780 858 940 132015 329 91 409 560 653 719 851 133018 61 192 235 419 24 556 684 767 73 803 134143 201 327 50 565 647 78 837 39 42 94 983 135023 102 38 82 363 412 56 724 136076 103 38 211 338 413 88 501 21 687 748 821 74 917 47 52 137025 142 205 44 362 521 57 866 934 61 138106 11 72 77 363 439 753 984 139012 90 313 530 694 733 95 984 140035 117 215 92 99 575 141132 200 5 34 94 691 769 81 975 142023 214 23 63 490 517 703 5 66 984 143128 248 365 98 568 959 144084 314 17 54 558 87 911 145057 236 317 450 657 68 91 702 848 146123 360 470 526 605 709 15 814 945 147750 79 851 148337 40 518 60 638 853 149070 177 224 308 63 94 577 992.

150022 241 612 45 717 54 843 64 86 91 151010 13 53 59 111 229 406 578 740 803 902 32 46 63 152049 55 192 351 59 414 505 59 605 711 906 95 153196 360 70 532 739 866 912 16 42 61 154157 212 37 69 472 707 94 155445 83 739 156035 187 400 40 51 680 82 717 866 92 968 157047 130 54 279 564 83 659 80738 158033 160 273 303 765 840 948 68 74 159171 444 661 730 837 53 965 70.

Kolektura **ANTONIEGO EGERA** w Częstochowie, Aleja I Nr. 14 wypłaca wygrane i zamienia stawki. W każdej chwili można tam sprawdzić bezpłatnie urzędową tabelę ciągnienia.

BINOKLE i OKULARY różnych fasonów ze szkłem najlepszym i światowej sławy fabryki Zeisa, ściśle dostosowane podług przepisów pp. Okulistów, wykonane solidnie i fachowo. Lornetki, lupy termometry lekarskie i pokojowe.
APARATY FOTOGRAFICZNE znanych firm, oraz przybory fotograficzne. Wyroby stalowe i rakiety tenisowe

K. SOCZEK

OPTYK

Częstochowa, II Aleja Nr. 16, telefon 225.
CENY BEZKONKURENCYJNE.

SZKOŁA TAŃCÓW

baletm. K. KOSTECKIEGO

w lokalu własnym ul. Waszyngtona d. Jasna 6.
Uczy w kompletach i pojedynczo. Rumba, Tango i inne. Zapisy na kursy I, II, III i Mazura codziennie od 10 r. do 9 wiecz. w tych dniach rozpoczęcie. Ceny zniżone.
UWAGA! Lekcje praktyczne w soboty od 8 w niedzielę i święta od 7-ej wiecz.

RADOŚCIĄ i OZDOBĄ MIESZKAŃ, SKLEPÓW i BIUR

są gustowne lampy i żyrandole zakupione **najtaniej i na najdogodniejszych warunkach** w firmie:

BIURO TECHNICZNE I ELEKTROTECHNICZNE „UNION"

Sp. z ogr. odp. **I-a ALEJA 14, tel. 7-70.**

Radjoaparaty, żelazka i piecyki elektryczne, opony samochodowe „Firestone", łożyska kulkowe S. R. O. oraz wszelkie artykuły elektrotechniczne i techniczne.

Sklep galanterji damskiej męskiej i dziecinnej

E. ZARZECKI

DAWNIEJ „JANINA"

II-ga Aleja Nr. 37.

Wprowadził i poleca znane ze swej dobroci Wełny i Włóczki „Trójkąt w Kole".
Wielki wybór we wszystkich gatunkach i kolorach

CENY FABRYCZNE.

STYCZEŃ - LUTY - MARZEC.

W tych miesiącach są nasze śniegowce każdemu niezbędnie potrzebne. Aby wszystkim umożliwić ich nabycie,

ZNIŻYLIŚMY ZNACZNIE CENY NASZYCH ŚNIEGOWCÓW.

Bata

~~9.90~~ 7.90

Dla dzieci. Fason 9891-50
Wellingtonki z lakierowanej gumy w kolorze czarnym lub bronzowym.

~~12.90~~ 9.90

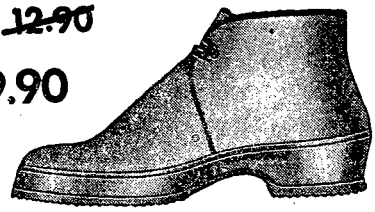

Fason 1367-33
Męskie śniegowce gabardynowe chronią obuwie Wasze od przemoknięcia, a zdrowie Wasze od przeziębienia. Ku-4-Po.

~~16,90~~ 12.90

Fason 1885-05
Damskie śniegowce całe z gumy zapinane na paseczek i błyskawiczny zamek.

HUMOR i SATYRA.

Jak to dobrze!

— Wiesz, ten Fifilski, z którym niegdyś byłaś zaręczoną, zastrzelił swą żonę za niewierność.

— Co ty powiesz!... Jak to dobrze, że wtenczas z nim zerwałam.

W sądzie.

— Widocznie podsądny w krytycznym dniu za dużo zaglądał do kieliszka?

— Ależ gdzie, panie sędzio, ja nigdy nie zaglądam do kieliszka, gdyż zawsze piję wprost z butelki...

Różnica.

— Jaka różnica istnieje między optymistami a pesymistami? — pyta któryś z giełdziarzy londyńskich.

Odpowiedź: — Optymiści mówią: pewnego dnia pójdziemy z torbami i będziemy żebrać, pesymiści zaś dodają: zgoda — ale u kogo?

Niepojętny mecenas.

W pracowni malarza. Artysta prezentuje bogatemu mecenasowi sztuki swoje nowe obrazy.

— Widzi pan duszę artysty, przebłyskującą w uśmiechu tej kobiety? Czuje pan wibracje światła, rytmu, rozkład skomplikowanych form, osiągających syntetyczną harmonię?

— Nie!

Pomoc.

Gospodarz: — Kto dzwonił, Maniu?

Służąca: — Jakiś mężczyzna, który przed chwilą śpiewał w podwórzu. Prosi, czy pan nie mógłby mu pomóc?

Gospodarz: — Powiedz mu, że niestety nie mam głosu.

U wróżki.

Wróżka: — Pani uśmiecha się szczęście. Dostanie pani męża zamożnego, dobrego, wiernego i przystojnego.

Klientka: — A co się stanie z moim obecnym mężem?

Na estradzie.

— Dlaczego ta śpiewaczka zamyka zawsze oczy podczas śpiewu?

— Nie może patrzeć, jak słuchacze cierpią!

CO USŁYSZYMY DZIŚ PRZEZ RADJO?

NIEDZIELA, 17 STYCZNIA.

Warszawa — fala 1411,8 m. moc 158 kw.

10'15 Nabożeństwo z Katedry poznańskiej. 11'58 Sygnał czasu, hejnał z Krakowa. 12'10 Komm. meteor. 12'15 Poranek symf. z Filharm. Warsz. 14'00 Otwarcie 3 Kursu „Radj. Uniw. Lud.-Roln.". 14'10 Pogadanka rolnicza. 14'30 Koncert. 14'40 Pogadanka rolnicza. 15'00 D. c. koncertu. 15'55 Program dla dzieci starszych i młodzieży. 16'20 Muzyka gramof. 16'40 Odczyt z Krakowa. 16'55 Muzyka gramof. 17'15 Odczyt z Wilna. 17'30 Odczyt. 17'45 Koncert popołudniowy. 19'00 Rozmait. 19'25 Muzyka gramofon. 19'45 Słuchowisko ze Lwowa. 20'15 Koncert popularny. 21'40 Kwadrans literacki. 21'55 Recital skrzypcowy. 22'40 Komunikaty. 22'45 Wiadomości sportowe. 23'00 Muzyka taneczna.

PONIEDZIAŁEK, 18 STYCZNIA.

11'20 Komunikat meteor. dla lotnictwa. 11'45 Przegląd bież. prasy polsk. 11'58 Sygnał czasu, hejnał z Krakowa. 12'10 Muzyka gramofonowa. 13'10 Komunik. meteor. 13'15 Komunik. gospod. 13'40 Pogadanka roln. 13'55 Muzyka. 14'00 Pogadanka roln. 14'15 Muzyka. 14'20 Pogadanka roln. 14'45 Muzyka gramof. 15'15 Przegląd komunik. 15'25 Odczyt z Wilna. 15'45 Giełda pieniężna, oraz komunik. rybackie. 15'50 Muzyka gramof. 16'20 Lekcja francuskiego. 16'40 Muzyka gramof. 17'10 Odczyt. 17'35 Muzyka lekka. 18'50 Rozm. 19'15 Wiadomości bież. rolnicze. 19'30 Wiadom. sportowe. 19'35 Muzyka gramof. 19'45 Prasowy dziennik radjowy. 20'00 Feljeton. 20'15 „Wesoła para", operetka w 3 aktach C. M. Ziehrera. 22'15 Feljeton. 22'30 Dodatek do pras. dz. radj. 22'33 Komunikaty. 22'40 Muzyka taneczna.

Programy audycji z Katowic na rozpoczynający się tydzień nie nadeszły.

NA KARNAWAŁ

Ordery kotyljonowe, parasolki, czapki, Serpentiny, confetti

W DUŻYM WYBORZE

SKLEP „GOŃCA" ALEJA 26 i FILJA NARUTOWICZA 20.

FUTRA wszelkiego rodzaju najtaniej w firmie S. KRAUS i COPF I Aleja 12

Przedruk wzbroniony. 45.

WILLIAM LOCKE.

KUGLARZ

Przekład autoryzowany Haliny Gądek.

Przez długie lata nie traci ona bystrej inteligencji dziecka ulicy. Posiada tak zwany flair, czyli intuicję. Czuje instynktem, jak trafić do zmiennych gustów publiczności. Jest obdarzona bujną fantazją, a jednocześnie prostym rozumem i rozsądkiem, górującym nad wszystkiem. Andrzej myli się rzadko, zasięgając jej rady...

Biorąc pod uwagę dalszy ciąg cnót Elodie, które wylicza Andrzej, jest raczej oszczędna niż rozrzutna. Lubi drobiazgi z biżuterji, ale nie marzy o wielkich cennych kamieniach, jak tyle jej koleżanek. Gdy Andrzej kupuje samochód, dla większej wygody ich wędrownego życia, przeraża Elodie cena wozu i dokucza mu ciągłem zrzędzeniem. Nie zmieniają się jej gusta i zamiłowania łącznie z poprawą sytuacji finansowej. Woli kawał sztuki mięsa od pasztetów i indyków. Nie jest w stanie zrozumieć, dlaczego Andrzej płaci w restauracji kilka franków za butelkę wina, gdy jabłecznik, lub piwo kosztuje parę groszy. W czasie występów nie myśli się oczywiście o żadnych zabawach. Lecz nawet na wywczasach mało zależy jej na rozrywkach. Posiadając najskromniejsze środki utrzymania, zwalniające ją od pracy, czułaby się zadowoloną do końca życia i do końca życia nie wytknęłaby nosa poza dom.

Któregoś dnia — dla względów natury politycznej — zaprosił Andrzej do „Cafe de Paris" dyrektora paryskiego music-hallu. Zabrał z sobą Elodie. Skromny Andrzej nie był dotychczas nigdy w tak wytwornym lokalu, Elodie również, a na wybór Cafe de Paris namówił ich dyrektor. Wiedząc jednak, że w tego rodzaju restauracjach obowiązuje strój wieczorowy, Andrzej wydobył z szafy piękne ubranie, które sprawił sobie przed trzema laty na pogrzeb wybitnego kolegi-artysty. Dał Elodie banknot tysiącfrankowy, ażeby wyekwipowała się odpowiednio w Galeries Lafayette.

Oszczędna dusza Elodie wzdragała się przed podobnym wydatkiem. Nie mając sumienia wyrzucać pieniędzy, kupiła Bóg wie co, ale za mniej niż połowę tej sumy.

Dumna ze swej elegancji i niemniej dumna, że odłożyła do swej prywatnej kasy tak poważne kapitały, wkroczyła Elodie do przepełnionej restauracji. Za nią zdążał mały tłusty dyrektor, a biały gors jego koszuli błyszczał brylantowemi guzikami. Trzeci szedł Andrzej, nieskończenie długi i chudy, w źle leżącym smokingu o przykrótkich rękawach.

Kobiety, strojne w jedwabie i koronki, błyszczące od klejnotów, przyglądały się temu trio nieco ironicznie. Elodie odpowiedziała na ich spojrzenie. Lackaday, zacna dusza, nie miał najmniejszego pojęcia, co było niewłaściwego w jej powierzchowności. Według niego była ubrana jak królowa. Miała na sobie — pisał Andrzej — piękną, szmaragdową jedwabną toaletę i zawadjacki kapelusz z długiemi granatowemi piórami.

W chwili, gdy zdejmowała okrycie i podawała je garderobianej, dobiegł ją od sąsiedniego stolika wesoły śmiech, a następnie uwaga młodej kobiety, o nagich ramionach, plecach i głębokiem wycięciu z przodu — lecz zresztą ubranej bez zarzutu:

— Do takiej restauracji nie powinni wpuszczać kokot z Batignolles.

Uwaga ta była dość obelżywa!

Elodie miała dobry słuch. Miała również temperament i ostry język dzieci Marsylji. Zatrzymała się za obu mężczyznami, którzy podążali do swojego stołu, nic nie wiedząc o gotującym się dramacie.

— W takich restauracjach płaci się nagim dziewczynom, żeby ściągały mężczyzn. Boisz się porównania ze skromnemi kobietami...

Nietaktowna młoda dama nie znalazła odpowiedzi. Rumieńcem oblała się jej twarz i szyja; poczerwieniały nawet nagie ramiona. Z dumnie wzniesioną głową Elodie przeszła obok stolika i usiadła na swojem miejscu. Lecz wieczór należał do mało przyjemnych. Płonęła gniewem, rozwodziła się na temat zniewagi, jaką ją spotkała, powtarzała wkółko to samo i brała Andrzeja, oraz dyrektora na świadków. Czy rzeczywiście była źle ubrana? Czy doprawdy wyglądała jak kokota? Czy jej kosztowna i wykwintna toaleta nadawała się do Batignolles, podejrzanej dzielnicy Paryża? Daremnie tłusty dyrektor twierdził, iż jest ubrana na wykwintnie i czarująco. Andrzej, oburzony początkowo, zapewniał ją później, iż dała doskonałą nauczkę tej pani. Gdyby ośmielił odezwać się w ten sposób mężczyzna, zrzuciłby go z krzesła i pobił wobec zgromadzonej publiczności! Ale kobieta! Elodie dała sobie z nią sama radę.

Daremnie przychylał się Andrzej do zdania dyrektora. Daremnie powtarzał jej, że wygląda zachwycająco. Elodie nie mogła jeść. Jedzenie więzło jej w gardle. Mówiła tylko bezustanku o strasznej obeldze.

Tłusty dyrektor ulotnił się zaraz po obiedzie, zroszonym łzami Elodie.

— I cóż? — zapytała Elodie w drodze powrotnej — omówiłeś już wszystkie szczegóły naszego paryskiego kontraktu?

— Moja droga — odparł Andrzej ze zwykłą słodyczą — dałaś nam niewiele sposobności do porozumienia się i porozmawiania na ten temat.

— Przeszkadzałam ci! — krzyknęła Elodie. — Mój Boże, tego już za wiele! Po pierwsze prowadzisz mnie do restauracji, w której obrażają mnie, a następnie robisz mi wyrzuty, że przeszkadzam ci w karjerze artystycznej. Niewątpliwie ta naga kobieta byłaby dla ciebie odpowiedniejszą partnerką! Potrafiłaby usidlić i omotać tego wstrętnego, tłustego dyrektora. Jestem uczciwą kobietą, łańcuchem, który wleczesz za sobą...

I tak dalej, i tak dalej. Plotła trzy po trzy, do czego, zresztą, Andrzej był już przyzwyczajony.

(C. d. n.).

Reklama jest dźwignią przemysłu i handlu, kto chce więc pozyskać jak najliczniejszą klijentelę, niech się ogłasza w „Gońcu Częstochowskim", najpoczytniejszym miejscowym organie prasy. — Największy nakład! — Najtańsze pismo! — Największy format! — Dział drobnych ogłoszeń poczynając od 1 zł. 50 groszy. — Ceny prenumeraty i ogłoszeń na I. kol.

Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. — Na zasadzie uchwał Ziazdu Związku Prasy Prowincjonalnej wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych, podlegają opłacie. — Do numerów świątecznych i niedzielnych pożądane w interesie klijenteli, aby wszelkie ogłoszenia i komunikaty były nadawane w przeddzień do godziny 10-ej rano.

Omyłki w ogłoszeniach nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki i nie obowiązują Administrację do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia, o ile treść i sens nie zostały wypaczone. — Za terminowe zamieszczanie ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Zastrzeżenie miejsca bywa uwzględniane o tyle, o ile zezwalają na to względy techniczne. Nie przyjmuje się odpowiedzialności za omyłki powstałe przez nadanie tekstu telef.

Redaktor i Wydawca F. D. WILKOS ZEWSKI — Kierownik Literacki JAN BARYLSKI.

Odbito na maszynie rotacyjnej we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego"